

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τεύχος 621
Ιούνιος -
Ιούλιος 2005

- Οι Προτάσεις για την αναμόρφωση του Κώδικα Βιθίων και Στοιχείων
- Σύγχρονος επιχειρηματίας και Ανταγωνιστικότητα - Εξωστρέφεια
- Υποχώρησε τον Ιούνιο ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα

●
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Στην Ημερίδα
του ΣΕΒ με θέμα:

«Για αποτελεσματικότερη Νομοθεσία και ρυθμίσεις-Επιπτώσεις στην Ανταγωνιστικότητα και το κόστος»

- Τα αποτελέσματα της ετήσιας έρευνας ΣΕΒ-ICAP για την ελληνική Οικονομία
- Η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής Χημικής Βιομηχανίας
- Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στα Γραφεία του ΣΕΒ

Απλοποίηση της νομοθεσίας, μέτρηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα: Διο κρίσιμες παρεμβάσεις για ένα αποτελεσματικό Κράτος

Η ανάγκη απλοποίησης των διοικητικών παρεμβάσεων και η διερεύνηση των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου στην ανταγωνιστικότητα ήταν τα ζητήματα που αναλύθηκαν σε πρόσφατη Ημερίδα του ΣΕΒ, τα πρακτικά της οποίας παρουσιάζονται σ' αυτό το Δελτίο. Τα θέματα αυτά είναι υψίστης σημασίας, γιατί συνδέονται άμεσα με το κύριο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική οικονομία, τη δυσλειτουργία του Κράτους. Ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε στην Ημερίδα μπορεί να συνοψισθεί στα ακόλουθα:

Απόλυτη προτεραιότητα της ελληνικής οικονομίας είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Η ανταγωνιστικότητα αφορά μιν, κατά κύριο λόγο, τις επιχειρήσεις, εξαρτάται όμως καθοριστικά και από ένα πλήθος παραγόντων που συνθέτουν το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Συνεπώς μια πολιτική που θέτει τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας υψηλά στην κλίμακα των προτεραιοτήτων της, οφείλει να συνεκτιμά όλους τους παράγοντες που την επηρεάζουν και να εξετάζει τις επιμέρους αποφάσεις της σε όλους τους τομείς με βάση τις πιθανές επιπτώσεις τους σ' αυτήν. Δεν αρκεί δηλαδή να λαμβάνονται μέτρα για την ενίσχυση π.χ. των εξαγωγών, όταν ταυτόχρονα εφαρμόζονται και πολιτικές που έχουν μιν άλλες επιδιώξεις και στόχους, αλλά και σοβαρές παρενέργειες στην ανταγωνιστικότητα.

Αυτή ακριβώς είναι η λογική της πρότασης για την εισαγωγή του θεσμού των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου στην ανταγωνιστικότητα. Ανάλογη είναι και η αντίληψη που οδηγεί στις προτάσεις για βελτίωση της νομοθεσίας και του κανονιστικού περιβάλλοντος.

Τα παραδείγματα που παρουσιάστηκαν στην Ημερίδα δείχνουν ότι τόσο το διοικητικό κόστος όσο και οι επιπτώσεις μπορούν να μετρηθούν. Είναι θέμα πολιτικών επιλογών η θέσπιση ενός μηχανισμού που θα υλοποιήσει αυτές τις διαδικασίες. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα μπορεί να αποτιμήσει το κόστος των υφιστάμενων κανονισμών με στόχο πρώτον, να εντοπίσει εκείνους που θα μπορούσαν να καταργηθούν ως παρωχημένοι και άχρηστοι και δεύτερον, να επιφέρει βελτιώσεις σε άλλους που θεωρούνται αναγκαίοι. Σχηματικά θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για μια διαδικασία κάθαρσης και εκσυγχρονισμού του κανονιστικού πλαισίου. Αν τώρα σ' αυτήν τη διαδικασία αποτίμησης εισαχθεί και το κριτήριο της ανταγωνιστικότητας με την αξιολόγηση των επιπτώσεων υφιστάμενων νόμων, τότε το όφελος για την ανταγωνιστικότητα και συνεπώς για την οικονομία θα είναι πολλαπλό. Γι' αυτό οι αλλαγές στους κρίσιμους αυτούς τομείς πρέπει να προχωρήσουν. ♦

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Γραφειοκρατικός, τυπολατρικός, αναχρονιστικός και εθνοκεντρικός χαρακτηρίζεται από τον ΣΕΒ ο ΚΒΣ και προτείνει συγκεκριμένες αλλαγές για τον εκσυγχρονισμό του

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων, όπως λειτουργεί σήμερα, δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στις επιχειρήσεις διότι θεωρείται από τα πλέον φορμαλιστικά και δύσκαμπτα νομοθετήματα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η υπερβολική τυπολατρία, η αυστηρότητα και η ανελαστικότητα που διακρίνει τις διατάξεις του, καθιστούν την πλήρη συμμόρφωση ανεκπλήρωτο πόθο για το σύνολο των κατά τον ΚΒΣ φορολογικών υποκειμένων. Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές ο ΣΕΒ μελέτησε συνολικά το πρόβλημα και κατέθεσε αρμοδίως προτάσεις για τη βελτίωση των διατάξεων του Κώδικα και τον εκσυγχρονισμό του στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, μέσα στην οποία δραστηριοποιούνται και οι ελληνικές επιχειρήσεις.

Στα γενικά σχόλια του ΣΕΒ για την ανάγκη αναμόρφωσης του ΚΒΣ τονίζονται τα ακόλουθα :

I. Γραφειοκρατικός και τυπολατρικός

1. Πρέπει να γίνει προσπάθεια περιορισμού των τυπικών (φορμών) εγγράφων που παράγονται κατ' επιταγή των διαφόρων διατάξεων του ΚΒΣ. Έχουμε διαφορετικό έντυπο για την αποστολή προϊόντων, διαφορετικό για την πώληση των προϊόντων, διαφορετικό για τη μεταφορά προϊόντων, διαφορετικό για την πώληση υπηρεσιών και για την πώληση προϊόντων, διαφορετικό έντυπο για την πίστωση – πιστωτικό σημείωμα –, διαφορετικό για την πώληση επί πιστώσει – πιστωτικό τιμολόγιο – διαφορετικό έντυπο για την ακύρωση πωλήσεως, ειδικό έντυπο (απόδειξη) επαγγελματικών δαπανών κ.ο.κ. Αυτός ο κυκεώνας εγγράφων οδηγεί σε λάθη, λανθασμένη χρήση κ.λπ., κάθε δε λάθος ως προς τη χρήση του εγγράφου συνεπάγεται και την επιβολή τυπικού προστίμου. Η άθροιση πολλών τυπικών προστίμων, θέτει σε κίνδυνο το κύρος των βιβλίων της επιχείρησης.

2. Αν προστεθεί στην πληθώρα των εγγράφων αυτών και η υποχρέωση θεώρησής τους, καθίσταται πλέον εμφανές το πόση γραφειοκρατία, κατασπατάληση ανθρωπίνων πόρων, χρημάτων και εταιρικής προσπάθειας, σχετίζονται με την τήρηση του ΚΒΣ. Στο σημείο αυτό παρατηρούμε ότι, ναι μεν καταργήθηκε η θεώρηση των τιμολογίων και γενικά των μηχανογραφικά εκδομένων στοιχείων, πλην όμως αντικαταστάθηκε με το σύστημα της «φορολογικής μνήμης» δηλαδή με τον μηχανισμό που δίδει προς έλεγχο και κρατά προς διασταύρωση τους αριθμούς των εκδοθέντων τιμολογίων, σύστημα πολύ πιο πολύπλοκο και με πολύ μεγαλύτερο κόστος εφαρμογής από την προηγούμενη ισχύουσα θεώρηση των εγγράφων. Αν και έγινε κάποια μικρή κίνηση μείωσης του όγκου των υποχρεωτικών βιβλίων, με την κατάργηση του θεωρημένου Γενικού Καθολικού και την κατάργηση της θεώρησης του Γενικού Ημερολογίου, αντικαταστάθηκαν αυτά από άλλο θεωρημένο βιβλίο, το Ισοζύγιο Γενικού - Αναλυτικών Καθολικών. Επίσης αν και καταργήθηκε η θεώρηση του Βιβλίου αποθήκης, αντικατα-

στάθηκε αυτό από την υποχρέωση τήρησης θεωρημένου cd. Το πρόβλημα δε με το θεωρημένο cd, είναι ότι, επειδή κινδυνεύει το cd να αλλοιωθεί ή να χαθούν οι πληροφορίες, τυπώνεται τώρα το cd σε hard copy. Το γενικό συμπέρασμα, τόσο σε σχέση με το είδος και τον αριθμό των κατά τον ΚΒΣ εκδομένων εγγράφων, όσο και των θεωρημένων βιβλίων και στοιχείων είναι, ότι παρά τις διάφορες κινήσεις, τροποποιήσεις κ.λπ. που έχουν γίνει, δεν έχει επέλθει καμία σημαντική βελτιωτική αλλαγή στη γραφειοκρατία του ΚΒΣ.

3. Ένα άλλο πρόβλημα στα έντυπα και διάφορα έγγραφα του ΚΒΣ που πρέπει να αντιμετωπισθεί, είναι ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός πληροφοριών και λεπτομερειών που απαιτούνται για να εκδοθεί κάθε στοιχείο (π.χ. στα δελτία αποστολής απαιτούνται ώρα αναχωρήσεως και αφίξεως, θέση φορτώσεως του προϊόντος, λεπτομέρειες της θέσεως παραδόσεως, στοιχεία των πινακίδων του αυτοκινήτου που μεταφέρει το προϊόν, η κατά σειριακή αρίθμηση διασταύρωση μεταξύ Τιμολογίων πώλησεως και Δελτίων αποστολής).

4. Συνεχίζοντας στο θέμα της γραφειοκρατίας και της πολυπλοκότητας που απορρέει από αυτή, δεν μπορούμε να μην παρατηρήσουμε ότι ο Ελληνικός ΚΒΣ, θεσπίζει έναν εξαιρετικά μεγάλο αριθμό τυπικών ημερολογίων και εγγράφων, τα οποία είναι απαραίτητα για την απεικόνιση της λειτουργίας της επιχείρησης. Πολλά από αυτά δημιουργούν μεγάλες δυσκολίες στην αυτόματη αναπαραγωγή τους και το μηχανογραφικό χειρισμό τους, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσκολία συμμόρφωσης της τοπικής εταιρείας με το πολυεθνικό σύνολο του Ομίλου. Ενδεικτικά απαριθμούμε, το Γενικό Καθολικό, τα Ισοζύγια, τα Βιβλία Απογραφής, τα Ημερολόγια Διαφόρων Πράξεων, χωριστά και διακεκριμένα για κάθε υποκατάστημα ή εγκατάσταση, το Βιβλίο Κωδικής Αρίθμησης, το Βιβλίο Τεχνικών Προδιαγραφών, το Βιβλίο Παραγωγής Κοστολογίου. Επιπρόσθετα σε αυτά τα βιβλία, προστίθενται και τα ειδικά βιβλία ανά δραστηριότητα, π.χ. βιβλίο εισερχομένων αυτοκινήτων στα πλυντήρια, βιβλίο καταγραφής καυσίμων στα πρατήρια και στα βυτιοφόρα κ.α. που καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την ένταξη της τοπικής εταιρείας σε ένα παγκοσμιοποιημένο σχήμα, δημιουργώντας και προβλήματα προσαρμογής εντός του Ομίλου αλλά και παραβάσεις του ΚΒΣ, οι οποίες απορρέουν από την έλλειψη συμβατότητας του τρόπου λειτουργίας του διεθνούς Ομίλου με τον τρόπο λειτουργίας της τοπικής εταιρείας.

5. Εξάλλου για να δούμε περαιτέρω τις συνέπειες από την ύπαρξη ενός τόσο μεγάλου αριθμού βιβλίων και παραστατικών, πρέπει να σταθούμε και στις απαιτήσεις που θεσπίζει ο ΚΒΣ για την τήρηση όλων αυτών των βιβλίων και στοιχείων. Έτσι διαπιστώνεται ότι **οι προθεσμίες για την ενημέρωση των βιβλίων, την καταχώρηση των εγγράφων και την έκδοση των σχετικών τυπικών αναφορών, είναι πολύ μικρές και πολύ αυστηρές** και μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντικά πρόστιμα ή ακόμη και σε απόρριψη των βιβλίων της επιχείρησης.

II. Αναχρονιστικός και Εθνοκεντρικός

Η γενική παρατήρηση είναι, ότι έτσι όπως λειτουργεί σήμερα ο ΚΒΣ, δημιουργεί σοβαρά προβλήματα συμμόρφωσης στις πολυεθνικές εταιρείες. Δεν είναι δηλαδή μόνον η πληθώρα των παραστατικών και των βιβλίων, η δυσκολία στην τήρηση και την ενημέρωση όλων αυτών των υποχρεωτικών εγγράφων, και ο τρόπος με τον οποίο επιβάλλονται τα πρόστιμα έτσι ώστε κάποιο φορολογικό υποκείμενο, που δολίως απέκρυψε φορολογητέα ύλη, συχνά να υπόκειται στα ίδια πρόστιμα με κάποιο φορολογικό υποκείμενο που εκ λάθους δεν καταχώρησε συγκεκριμένα τιμολόγια ή και απώλεσε τα εν λόγω τιμολόγια. Είναι και η σημαντική διαπίστωση ότι πέραν των ανωτέρω, ο ΚΒΣ, κατά περίπτωση, διαθέτει διατάξεις ικανές να απογοητεύσουν οποιαδήποτε αλλοδαπή εταιρεία θα επιθυμούσε την έναρξη δραστηριοτήτων στη χώρα μας. Έτσι για παράδειγμα, αναφέρουμε:

1. Τη σειριακή αρίθμηση (αύξουσα προοδευτική αρίθμηση) κατά εγγραφή, στο Γενικό Ημερολόγιο. Δημιουργεί προβλήματα προσαρμογής με τα διεθνή συστήματα πληροφορικής που εφαρμόζονται σήμερα.

2. Τη διάταξη για την απαγόρευση συμψηφισμού απαιτήσεων με οφειλές μεταξύ των ιδίων προσώπων, άνω των 15.000 ευρώ. Δημιουργεί προβλήματα στις εμπορικές συναλλαγές, τοπικές και διεθνείς.

3. Την έλλειψη συμβατότητας του ΚΒΣ με τα διεθνή συστήματα εμπορίας των πολυεθνικών επιχειρήσεων, καθόσον αφορά την τιμολόγηση πελατών σε διεθνείς πωλήσεις. Για κάθε παράδοση που γίνεται στην Ελλάδα από την τοπική εταιρεία, πρέπει να εκδίδεται τοπικά τιμολόγιο και Δελτίο Αποστολής και δεν αρκεί η τιμολόγηση από ένα κεντρικό σύστημα.

4. Την υποχρεωτική τήρηση της αναλυτικής λογιστικής που δημιουργεί προβλήματα και οδηγεί σε λάθη, όταν τηρείται αναλυτικά. Θα μπορούσαμε να παραθέσουμε επί αρκετό ακόμη χρόνο και καταλαμβάνοντας αρκετές σελίδες, σημεία του ΚΒΣ που θεωρούμε ότι χρήζουν αναμορφώσεως, πλην όμως αυτό καθίσταται αντιπαραγωγικό. Ο βασικός στόχος πρέπει να είναι ο εκσυγχρονισμός, η συμμόρφωση με τις οικονομικές ανάγκες του καιρού μας που χαρακτηρίζεται από την παγκοσμιοποίηση, και η απόδοση ευθυνών και η επιβολή ποινών, με αίσθημα δικαίου και χωρίς τυπολατρία. Δεν είναι μόνον ο ΚΒΣ που πρέπει να αλλάξει, είναι και ο τρόπος σκέψης των ελεγκτικών οργάνων, που επί δεκαετίες ζουν και συντηρούν αυτό το δύσκαμπτο, γραφειοκρατικό και επιρρεπές στην αδικία σύστημα.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

1. Προτείνεται η κατάργηση της κατάστασης αγορών και πωλήσεων για ΚΕΠΥΟ.

Έχει μεγάλο διοικητικό κόστος ο τρόπος με τον οποίο καταχωρούνται τα παραστατικά προκειμένου να υπάρχει η πληροφόρηση για τη συγκεκριμένη κατάσταση. Εναλλακτικά θα μπορούσε να αυξηθεί το ανώτατο όριο πάνω από 3.000 ευρώ.

2. Κατάργηση της εκτύπωσης των ΔΕΛΤΙΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ για επιχειρήσεις που έχουν συστήματα τα οποία καταγράφουν on-line τις κινήσεις (π.χ. μέσω bar-code), και που δεν καταχωρούν τις κινήσεις από αυτά τα δελτία. Στην πράξη σήμερα αυτές οι επιχειρήσεις πρώτα κάνουν την κίνηση και μετά εκδίδουν μέσα από το μηχανογραφικό τους σύστημα τα δελτία. Αυτό έχει κόστος συντήρησης σειρών στο μηχανογραφικό σύστημα, κόστος διαχείρισης των εκτυπώσεων, κόστος κατανάλωσης χαρτιού και κόστος σε χρόνο για συλλογή υπο-

γραφών, αρχειοθέτησης κ.λπ. Τα μηχανογραφικά αυτά συστήματα έχουν τη δυνατότητα να δώσουν τις κινήσεις σε εκτύπωση όταν αυτές ζητηθούν.

3. Απλοποίηση του τρόπου υπολογισμού της αξίας των αποθεμάτων ως εξής:

• Να επιτραπεί η παρακολούθηση της αξίας των αποθεμάτων κατά τη διάρκεια της χρονιάς, όπως επιθυμεί η κάθε επιχείρηση (π.χ. πρότυπο κόστος, μέση σταθμική, FIFO, LIFO κ.λπ) και να δοθεί η δυνατότητα στο τέλος της χρονιάς για προσαρμογή της αξίας που προκύπτει από τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε από την επιχείρηση κατά τη διάρκεια της χρονιάς

— στην πραγματική αξία των αποθεμάτων την 31/12. Η πραγματική αξία μπορεί να ορίζεται ως η τελευταία τιμή αγοράς για τις πρώτες ύλες, ενώ για τα έτοιμα προϊόντα η αξία να προκύπτει από την τελευταία τιμή αγοράς των πρώτων υλών και των αντίστοιχων ποσοτήτων, που χρησιμοποιούνται στις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές των ετοιμών προϊόντων μαζί με τα αναλογούντα, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και αποσβέσεις ή

— στη μέση σταθμική τιμή ή FIFO ή LIFO

Η παραπάνω διαδικασία βοηθάει ιδιαίτερα τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν πρότυπο κόστος και ιδιαίτερα αυτές που δημοσιεύουν ισολογισμούς με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

4. Κατάργηση της εκτύπωσης θεωρημένων τεχνικών προδιαγραφών για τις επιχειρήσεις που διαθέτουν ERP και γενικά εξελιγμένα μηχανογραφικά συστήματα. Στην πράξη σήμερα οι τεχνικές προδιαγραφές για ένα προϊόν μπορεί να αλλάζουν πολλές φορές μέσα στον ίδιο μήνα ή να χρησιμοποιούνται εναλλακτικά υλικά. Τα ERP συστήματα μπορούν να δίνουν όλη την πληροφόρηση, όταν αυτή ζητηθεί.

5. Πλήρης εναρμόνιση του ΚΒΣ με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Εναρμόνιση του ΚΒΣ όσον αφορά την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων και την αποτίμηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε Ξ. Ν. με τα Δ.Λ.Π. (Πιστωτικές Συναλλαγματικές Διαφορές).

6. Κατάργηση βιβλίου τεχνικών προδιαγραφών παραγωγής κοστολογίου για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις. Από την τήρησή του δημιουργούνται πολλά προβλήματα στις επιχειρήσεις χωρίς να υπάρχουν πρακτικά και ουσιαστικά αποτελέσματα για τις φορολογικές αρχές.

7. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών πρέπει να πιστοποιεί το ΑΦΜ επιτηδευματία με την αντίστοιχη επωνυμία και να μην μεταθέτει στον συναλλασσόμενο την ευθύνη αυτή. Η πιστοποίηση αυτή θα μείωνε τα προβλήματα που συχνά αντιμετωπίζουν οι λήπτες εικονικών τιμολογίων και για τους οποίους πρέπει να προβλεφθεί: Οι επιχειρήσεις που προμηθεύονται ανακυκλώσιμα απορρίμματα με πλαστά ή εικονικά τιμολόγια ως προς το πρόσωπο του εκδότη, ενώ αφορούν πραγματική συναλλαγή, να απαλλάσσονται από τα πρόστιμα του ΚΒΣ και τις λοιπές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις καθώς και από κάθε άλλη κύρωση που προβλέπεται από τις σχετικές φορολογικές διατάξεις. Σχετική διάταξη περιελάμβανε ο Ν 3220 /2004 (άρθρο 42) για τις επιχειρήσεις όμως που προμηθεύτηκαν ανακυκλώσιμα απορρίμματα μέχρι 24.12.2002. Φρονούμε ότι η διάταξη αυτή πρέπει να επανέλθει χωρίς χρονικούς περιορισμούς.

8. Δυνατότητα έκδοσης στοιχείων διακίνησης (Δελτίο Αποστολής – Τιμολόγιο Δελτίο Αποστολής) την τρέχουσα ημερομηνία για παραδόσεις της ίδιας ημέρας και της πρώτης

Συνέχεια στη σελίδα 6

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

Πώς τα χαρακτηριστικά, οι πολιτικές και οι δράσεις του σύγχρονου επιχειρηματία οδηγούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, θέμα ομιλίας του Προέδρου του ΣΕΒ κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου σε εκδήλωση της Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών

Μια νέα περίοδος ανάπτυξης για την ελληνική Οικονομία είναι εφικτή. Η διαπίστωση αυτή δίνει και το στίγμα τής μακροχρόνιας αναπτυξιακής στρατηγικής στον ΣΕΒ: Να δημιουργήσουμε ή να συμβάλουμε στη δημιουργία προ-υποθέσεων που θα επιτρέψουν με νέες επενδύσεις και αναδιαρθρώσεις σε όσο το δυνατόν περισσότερες από τις επιχειρήσεις, που ήδη λειτουργούν, αλλά και σε νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες να διευρύνουν τον πυρήνα των ισχυρών και σύγχρονων επιχειρήσεων. Με την επισήμανση αυτή έκλεισε την ομιλία του με θέμα «Ο σύγχρονος επιχειρηματίας και η ανταγωνιστικότητα - εξωστρέφεια», ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος, σε εκδήλωση που οργάνωσε η Ελληνική Ένωση Επιχειρηματιών στην Αίγλη του Ζαπείου την 1 Ιουνίου 2005.

Όπως τόνισε στην ομιλία του ο κ. Κυριακόπουλος, η ανταγωνιστικότητα και η εξωστρέφεια είναι έννοιες που χρησιμοποιούνται ευρύτατα χωρίς να έχουμε σαφή αίσθηση τι σημαίνουν και πόσο μας αφορούν. Γι' αυτό επαναλαμβάνονται μονότονα, χωρίς να συνειδητοποιούμε ότι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας που επικαλούμεθα, προϋποθέτουν ριζικές αλλαγές στον τρόπο που σκεπτόμαστε και δρούμε. Αλλαγές κυρίως στον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τον υπόλοιπο κόσμο δηλαδή τους ξένους και τους μετανάστες. Κι αυτό γιατί και οι δύο έννοιες ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια, αφορούν τη σχέση μας με τις άλλες οικονομίες και κοινωνίες, με τη θέση δηλαδή της χώρας μας στον κόσμο.

Η κοινωνία μας όμως, παρά τις μεγάλες αλλαγές που έχουν επέλθει τις τελευταίες δεκαετίες, διατηρεί ακόμη έντονα χαρακτηριστικά μιας κλειστής κοινωνίας με ισχυρά αμυντικά αντανακλαστικά. Στη διαμόρφωση αυτής της νοοτροπίας συνέβαλαν η γεωγραφική θέση και η μορφολογία του τόπου μας, δηλαδή νησιά και βουνά, η γλώσσα που μιλιέται πλέον μόνο στην Ελλάδα, η μακρά θρησκευτική αντιπαλότητα τόσο με τη Δύση όσο και με την Ανατολή και ο τρόπος που βιώσαμε τις σχέσεις μας με τους άλλους λαούς σε όλη τη διάρκεια της σύγχρονης ιστορίας μας.

Η νοοτροπία αυτή μας δυσκολεύει να δεχτούμε αλλαγές και επιρροές, μας περιχαράκωνει σ' ένα δικό μας σύστημα αξιών και αναπτύσσει μηχανισμούς που θα εμποδίσουν την εισβολή του «άλλου», του ξένου επενδυτή, του πολυεθνικού.

Μια τέτοια κοινωνία δεν μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί όταν ανοίγουν δίαυλοι επικοινωνίας με τον υπόλοιπο κόσμο, με κάθε τρόπο που η σύγχρονη τεχνολογία επιβάλλει και προφανώς οι αμυντικοί

μηχανισμοί αρχίζουν να εξασθενούν. Σ' αυτήν τη φάση βρίσκεται τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα, της οποίας η οικονομία ανοίγει με ταχύτατους ρυθμούς στον έξω κόσμο, ενώ η κοινωνία αλλάζει μεν κι αυτή αλλά με πολύ βραδύτερους ρυθμούς.

Βρισκόμαστε έτσι μπροστά στο παράδοξο μιας οικονομίας ανοικτής στον κόσμο και μιας κοινωνίας που δεν μπορεί να κινητοποιηθεί συνολικά για να αντιμετωπίσει τη νέα κατάσταση, καθώς σε μεγάλο βαθμό εξακολουθεί να πιστεύει ότι μπορεί να λύσει τα προβλήματα με τις δικές της παρωχημένες συνταγές, ενώ απολαμβάνει τα καταναλωτικά αγαθά που κυρίως εισάγουμε στην ελληνική αγορά.

Ο Έλληνας επιχειρηματίας και η σύγχρονη ελληνική επιχείρηση, που βρίσκονται στη δίνη αυτής της κοσμογονικής διαδικασίας αλλαγών στην οικονομία, δεν έχουν την πολυτέλεια να διατηρούν τέτοιες ψευδαισθήσεις.

Εμείς όλοι γνωρίζουμε:

Πρώτον, ότι το μερίδιο των ελληνικών προϊόντων και πολλών υπηρεσιών στη δική μας εγχώρια αγορά συρρικνώνεται καθώς τα προϊόντα μας εκτοπίζονται από αντίστοιχα ευρωπαϊκά και μη. Και δεν αναφερόμαι εδώ τόσο στις απώλειες που προέρχονται από τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα αλλά σε μια καθολική σχεδόν τάση που συνδέεται με την παγκοσμιοποίηση και αφορά όλες τις οικονομίες.

Δεύτερον, ότι στις συνθήκες αυτές μόνη διέξοδος είναι οι αγορές του εξωτερικού μέσα και έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τρίτον, ότι για να διεisdύσεις στις αγορές αυτές και να εμπεδώσεις και να διατηρήσεις τη θέση σου πρέπει να είσαι ανταγωνιστικός.

Απ' όλα αυτά προκύπτει ένα βασικό συμπέρασμα: **Ο σύγχρονος Έλληνας επιχειρηματίας δεν μπορεί παρά να είναι εξωστρεφής. Και μπορεί να είναι εξωστρεφής μόνο αν είναι ανταγωνιστικός.** Με άλλα λόγια, εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα είναι όροι επιβίωσης για την ελληνική επιχείρηση. Από την άλλη πλευρά, η κοινωνία εξακολουθεί, όπως επεσήμανα, να λειτουργεί εθνοκεντρικά, με αποτέλεσμα εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα να καταλαμβάνουν χαμηλές θέσεις στην κλίμακα των κοινωνικών αξιών.

Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον ο Έλληνας επιχειρηματίας και η επιχείρησή πρέπει να λειτουργήσουν πρωτοποριακά: να ανοίξουν δρόμους και κανάλια επικοινωνίας, να δημιουργήσουν νέο ήθος, να καταδείξουν με την πράξη τους τη σημασία της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας. Για να συμβούν όλα αυτά πρέπει οι ίδιες οι επιχειρήσεις να ανταποκριθούν με επιτυχία στην πρόκληση του ανταγωνισμού, δηλαδή να συμπεριφέρονται, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, σαν να είναι υπερεθνικές και να συνδυάζουν αποτελεσματικά τη δυνατότητα παγκόσμιας πρόσβασης με την τοπική αγορά.

Το πώς θα προχωρήσει κάθε επιχείρηση σ' αυτήν τη διαδικασία εκσυγχρονισμού εξαρτάται βέβαια από την δική της ηγεσία και τα στελέχη της. Πιστεύω, όμως, ότι μια σύγχρονη επιχείρηση πρέπει να πληροί ένα μίνιμουμ προϋποθέσεων.

Συγκεκριμένα, η επιχείρηση πρέπει:

1. Να προσανατολισθεί προς την παγκόσμια αγορά έχοντας πάντα ως κύριο στόχο τον πελάτη. Η θωισιμότητά της θα εξαρτάται από την ταχύτητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες προτιμήσεις της αγοράς.

2. Να οργανώσει την πρόσβασή της σε επιχειρηματικά ή κλαδικά δίκτυα διανομής και να προσαρμόσει την παραγωγή της στα διεθνή πρότυπα, χρησιμοποιώντας τις τεχνικές του benchmarking.

3. Να βελτιώνει συνεχώς το κόστος της με μέτρα αύξησης της παραγωγικότητας και με σύντμηση της αλυσίδας διανομής.

4. Να επιδιώκει συνεργασίες και συμμαχίες με στόχο την απόκτηση τεχνογνωσίας και τη πραγματοποίηση οικονομικών (outsourcing).

5. Να αποδεχθεί πως ορισμένοι τομείς ή κλάδοι δεν έχουν μέλλον και να διαφοροποιήσει τα προϊόντα της και τις δραστηριότητες εγκαίρως για να παραμείνει ανταγωνιστική.

6. Να δώσει έμφαση στην έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων.

7. Να επενδύσει στο ανθρώπινο δυναμικό, κυρίως για τη διεύρυνση των δεξιοτήτων και του γνωστικού επιπέδου των εργαζομένων, κατανοώντας ότι η γνώση αποτελεί σήμερα το σημαντικότερο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

8. Να προσφέρει στον εργαζόμενο ένα καλό εργασιακό περιβάλλον με συνεχείς προκλήσεις, αναγνώριση της συνεισφοράς του σε ομαδικό και ατομικό επίπεδο και απολαβές ανάλογες με τις επιδόσεις του.

Οι προσαρμογές αυτές αφορούν κάθε επιχείρηση. Στην παγκόσμια αγορά όμως, θα επιτύχουν οι επιχειρήσεις εκείνες, που θα κατανοήσουν ότι επιχειρηματικότητα σημαίνει ανάληψη πρωτοβουλιών και ευθυνών, αποδοχή κινδύνων και υιοθέτηση καινοτομιών. Και το κράτος δεν έχει κανένα ρόλο να παίξει εδώ. Η ατομική επιχειρηματικότητα και το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων δημιουργούν την ανάπτυξη και όχι κάποιες άνωθεν επιλογές και σχεδιασμοί.

Η ευθύνη για συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας ανήκει συνεπώς πρωτίστως στις επιχειρήσεις και τις ηγεσίες τους. Και οι επιχειρήσεις επιτυγχάνουν, όταν παρακολουθούν τις εξελίξεις από κοντά, όταν προσαρμόζουν την προσφορά τους στη μεταβαλλόμενη ζήτηση, όταν καινοτομούν και όταν κατακτούν κάποιο προβάδισμα στις αγορές, προβάδισμα το οποίο φυσικά προσπαθούν να διατηρήσουν και σε βάθος χρόνου.

Προσπάθησα να σκιαγραφήσω το προφίλ μιας σύγχρονης επιχείρησης. Τέτοιες επιχειρήσεις υπάρχουν πολλές στη χώρα μας και σε πολλούς τομείς και συνιστούν έναν ιδιαίτερα ισχυρό πυρήνα εκσυγχρονισμού. Όμως, παράλληλα με αυτές υπάρχουν και επιχειρήσεις που βραδυπορούν. Επιχειρήσεις που δεν μπόρεσαν να προσαρμοσθούν έγκαιρα στις αναγκαίες μεταβολές, περιορίστηκαν αναγκαστικά στην εγχώρια αγορά, όπου και δεν μπορούν πλέον να αντιμετωπίσουν τον διεθνή ανταγωνισμό.

Σε τελευταία ανάλυση όλα εξαρτώνται από τη βούληση, το όραμα, την αποφασιστικότητα του επιχειρηματία. Βέβαια οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται μέσα σε μια κοινωνία και ένα κανονιστικό περιβάλλον, το οποίο καθορίζει, σε μεγάλο βαθμό, την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται επαρκώς στον ανταγωνισμό και να προσαρμόζουν τα μεγέθη τους στα νέα δεδομένα.

Εκεί βρίσκεται η αιτία του προβλήματος στην Ελλάδα. Αντί οι επιχειρηματίες να δίνουμε μάχες στη διεθνή αγορά με τον ανταγωνισμό, δίνουμε μάχες εδώ με την πολιτεία, τη διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση, με οργανωμένα και μη συμφέροντα. Με ξεπερασμένες αντιλήψεις και στερεότυπα. Καθημερινές μάχες νοοτροπίας για το αυτονόητο. Η ανασφάλεια και η φοβία μάς κάνουν μη ανταγωνιστικούς. Γι' αυτό θεωρώ ότι η αλλαγή νοοτροπίας αποτελεί τη στιγμή αυτή τον πιο κρίσιμο παράγοντα που θα καθορίσει το οικονομικό μας μέλλον.

Εμείς στον ΣΕΒ πιστεύουμε πως η Ελλάδα μπορεί να γίνει το νέο κέντρο επιχειρηματικότητας και ανά-

πτυξης στη νότια Ευρώπη. Είναι εφικτός στόχος που θα αλλάξει τη ζωή κάθε Έλληνα πολίτη. Το νέο εθνικό μας όραμα ας συμπεριλαμβάνει τον μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας και την οικοδόμηση μιας νέας νοοτροπίας, γι' αυτό ομόφωνα η Γενική Συνέλευση του ΣΕΒ ενέκρινε τη Χάρτα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Επιχειρήσεων, κάνοντας ένα πρώτο υπεύθυνο βήμα για αλλαγή και συμμόρφωση σε ένα πλαίσιο αξιών και κανόνων :

- Για μια κοινωνία που θα δέχεται με αυτοπεποίθηση το νέο, θα καινοτομεί αλλά και που θα σκέφτεται μακροπρόθεσμα,

- που δεν θα φοβάται να διακινδυνεύσει δημιουργικά,

- Για ένα κράτος με κανόνες σαφείς και σταθερούς που ισχύουν για όλους,

- που εκπαιδεύει τους πολίτες του στην επιχειρηματικότητα,

- που δίνει στις επιχειρήσεις δυνατότητα να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις αλλαγές.

Ας αφήσουμε τους Έλληνες επιχειρηματίες να

δημιουργήσουν, όπως πάλι πρόσφατα οι Έλληνες εφοπλιστές κυριάρχησαν στην παγκόσμια ναυτιλία.

Μαζί εργοδότες, εργαζόμενοι και πολιτεία μπορούμε να επαναποθετήσουμε την Ελλάδα στον διεθνή οικονομικό χάρτη αν αλλάξουμε νοοτροπία.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Δεν έχω σταματήσει να πιστεύω ότι μια νέα περίοδος ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία είναι εφικτή.

Η διαπίστωση αυτή δίνει και το στίγμα της μακροχρόνιας αναπτυξιακής μας στρατηγικής στον ΣΕΒ: Να δημιουργήσουμε ή να συμβάλουμε στη δημιουργία των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν με νέες επενδύσεις και αναδιαρθρώσεις σε όσο το δυνατόν περισσότερες από τις επιχειρήσεις που ήδη λειτουργούν αλλά και σε νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες να διευρύνουν τον πυρήνα των ισχυρών και σύγχρονων επιχειρήσεων. Η οικονομική ανάπτυξη σε τελευταία ανάλυση θα εξαρτηθεί από την ταχύτητα με την οποία νέες ή παλαιές επιχειρήσεις θα προστίθενται σ' αυτό τον αρχικό πυρήνα.

Ανταγωνιστικές επιχειρήσεις για ισχυρή Ελλάδα. ♦

Συνέχεια από τη σελίδα 3

επόμενης εργάσιμης ημέρας από την ΙΔΙΑ ΣΕΙΡΑ ΕΝΤΥΠΩΝ.

9. Απλούστευση διαδικασίας διακίνησης εμπορευμάτων από τους πωλητές (υπάλληλοι της εταιρείας) για δειγματισμό προς τους πελάτες. (Να μην εκδίδονται ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ όπου είναι μικρή η ποσότητα π.χ. 1 τεμάχιο όταν η αξία του κάθε είδους είναι μικρή).

10. Να δοθεί η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να καθορίζουν τη διάκριση του είδους των εμπορευμάτων προϊόντων τους σύμφωνα με τις λειτουργικές τους ανάγκες.

11. Να μην αποτελούν παραβάσεις οι διαφορές κατά την διακίνηση ειδών που οφείλονται σε λάθη.

12. Να καταργηθεί η υποχρέωση έκδοσης δίγραμμων επιταγών, στις περιπτώσεις συμψηφισμού λογαριασμών Πελατών - Προμηθευτών του ίδιου συναλλασσόμενου και στις συναλλαγές μεταξύ μητρικής και θυγατρικών εταιρειών.

13. Η εκ παραδρομής πληρωμή με μη δίγραμμη επιταγή να μην συνεπάγεται τις συνέπειες ανακρίβειας ή ανεπάρκειας των βιβλίων.

14. Να μη θεωρούνται παραβάσεις οι τυπικές και μη ουσιαστικές παραλείψεις.

15. Κατάργηση και αντιμετώπιση με άλλο τρόπο της προκαθορισμένης εκτύπωσης ποσοτικής έκπτωσης επί του τιμολογίου, αφού δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί από το σύνολο σχεδόν των μηχανογραφικών εφαρμογών, με αποτέλεσμα οι περισσότερες εταιρείες να αντιμετωπίζουν την αναγκαιότητα των δωρεάν χορηγουμένων ποσοτήτων με έκπτωση 100%.

16. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις να καταργηθούν οι διατάξεις για την Ηλεκτρονική σήμανση στοιχείων (να ισχύσει το προηγούμενο καθεστώς της μη θεώρησης), ειδικά αφού ισχύει η υποχρέωση υποβολής συγκεντρωτικών καταστάσεων Αγορών / Πωλήσεων.

17. Προτείνεται η εναρμόνιση των φορολογικών διατάξεων με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για να αποφευχθούν, αμφισβητήσεις και διαφωνίες σχετικά με την εφαρμογή των Δ.Λ.Π., καθώς και η τήρηση διπλού Μητρώου Πάγιων, διπλό Ημερολόγιο κ.λπ.

18. Το κόστος για την εξαγωγή αποτελεσμάτων που υποχρεούνται να καταρτίζουν οι επιχειρήσεις όταν πραγματοποιούν τζίρο άνω των 9.000.000 ευρώ είναι πολύ μεγάλο. Επιγραμματικά αναφέρουμε την ανάγκη για πρόσθετο προσωπικό, αλλαγή λογισμικού - μηχανογράφησης κ.λπ. Οι επιχειρήσεις προσπαθούν να βελτιώσουν τη θέση τους μειώνοντας το κόστος και αυξάνοντας παράλληλα τον τζίρο τους. Όμως, αντί αυτών, με το μέτρο που ισχύει υποχρεούνται να επενδύσουν σε κάτι για το οποίο θα ισχύσει για μια χρονιά, όταν δηλαδή, ο τζίρος τους ανέλθει στα 9.000.000 ευρώ. Επιπλέον, όταν (αν) ο τζίρος μειωθεί σε επίπεδα χαμηλότερα των 9.000.000 ευρώ θα επανέλθουν στο παλαιό καθεστώς, ενώ εν τω μεταξύ θα έχουν γίνει οι παραπάνω επενδύσεις.

Γι' αυτό, προτείνουμε να αυξηθεί το όριο των 9.000.000 ευρώ τουλάχιστον με τα σημερινά δεδομένα σε 12.000.000 ευρώ, ούτως ώστε να μην επιβαρυνθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με επιπρόσθετα κόστη.

19. Η αναλυτική λογιστική της Ομάδας 9 του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου του Π.Δ. 1123/1980, όπως ισχύει σήμερα, εφαρμόζεται προαιρετικά με την προϋπόθεση ότι οι υποχρεωτικοί λογαριασμοί της Ομάδας αυτής θα ενημερώνονται τουλάχιστον ετησίως για τις μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο επιχειρήσεις και τουλάχιστον ανά τρίμηνο για τις εισηγμένες. Τα στοιχεία ενημέρωσης των υποχρεωτικών λογαριασμών της Ομάδας 9 προκύπτουν από οποιοδήποτε παραδεκτό σύστημα αναλυτικής λογιστικής που τηρεί η επιχείρηση. ♦

ΥΠΟΧΩΡΗΣΕ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με τη μηνιαία έρευνα του IOBE, η υποχώρηση αυτή οφείλεται στην επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) διεξάγει κάθε μήνα Έρευνες Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο και δημοσιεύονται συνοπτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα στην παρούσα έκδοση στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει το IOBE.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας του IOBE, οι εξελίξεις στον Δείκτη Οικονομικού Κλίματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 25, στην Ευρωζώνη και στην Ελλάδα καταγράφονται ως εξής :

α) Στην Ε.Ε.-25: Μικρή υποχώρηση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην ΕΕ-25 συνέχισε τον Ιούνιο την πτωτική πορεία που διαγράφει από τα μέσα του 2004 και διαμορφώθηκε στις 97 μονάδες έναντι 97,3 μονάδων τον Μάιο. Η μείωση του δείκτη οφείλεται στην επιβράδυνση των επιμέρους δεικτών στις Υπηρεσίες, το Λιανικό Εμπόριο και τις Κατασκευές. Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης των Καταναλωτών και ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία παρέμειναν αμετάβλητοι.

β) Ευρωζώνη: Στασιμότητα στα επίπεδα του Μαΐου

Μετά από περίοδο συνεχούς πτώσης του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος στην Ευρωζώνη από τον Οκτώβριο του 2004, τον Ιούνιο σημειώνεται οριακή άνοδος κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην άνοδο του Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, εξαιτίας της οριακής βελτίωσης αφενός των προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες και αφετέρου των εκτιμήσεων για το επίπεδο των αποθεμάτων. Αντίθετα αμετάβλητες παρέμειναν οι εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών.

γ) Ελλάδα: Υποχώρηση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος, τον οποίο καταρτίζει

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2003=100, εποχικά εξομαλυμένοι)

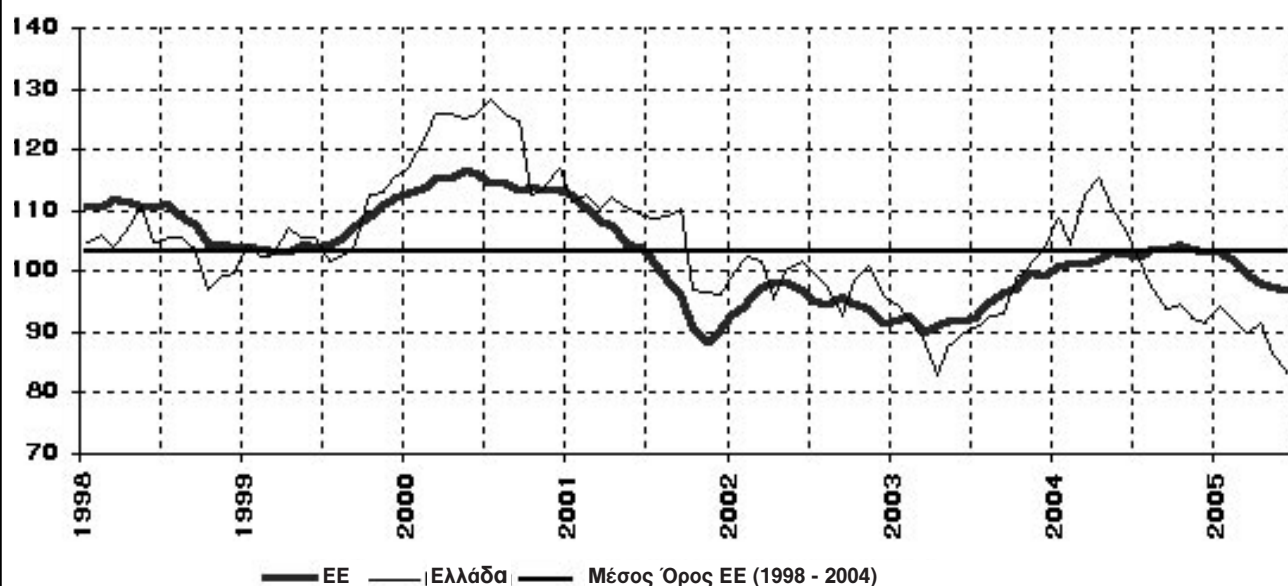
	Μ.Ο	1998-2004		Μ.Ο έτους			2005				
		Max	Min	2002	2003	2004	Φεβ.	Μαρτ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.
ΕΕ-25	103,2	116,4	88,5	95,3	94,1	102,7	102,1	99,7	98,0	97,3	97,0
Ευρωζώνη	102,6	116,1	88,2	94,4	93,5	100,0	98,8	97,5	96,5	96,1	96,3
Ελλάδα	104,9	128,1	83,1	98,8	93,1	102,5	92,3	90,0	91,4	86,5	83,3
		Ιούλ-00	Απριλ-03								

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2003=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες καθώς και τον Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-25 και Ελλάδα (1990-2003=100, εποχικά εξομαλυσμένοι)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

η Ε.Ε. για την **Ελλάδα**, υποχώρησε τον Ιούνιο στις 83,3 μονάδες από 86,5 που ήταν τον Μάιο. Η τιμή αυτή είναι η χαμηλότερη των δύο τελευταίων ετών. Η υποχώρηση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος οφείλεται στην επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους τομείς, δηλαδή στη Βιομηχανία, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, ενώ η βελτίωση στις Κατασκευές που είχε καταγραφεί τον Μάιο δεν διατηρήθηκε και ο Δείκτης μειώθηκε εκ νέου. Τέλος και ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών, ο οποίος είχε παρουσιάσει μικρή άνοδο τον προηγούμενο μήνα, τον Ιούνιο υποχώρησε.

Αναλυτικότερα στη χώρα μας οι εξελίξεις στον Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία παρουσιάζονται στην τελευταία έρευνα του IOBE ως εξής :

Σε χαμηλά επίπεδα ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών

Στη **Βιομηχανία** ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών μειώθηκε τον Ιούνιο στις 92 μονάδες, που είναι η χαμηλότερη τιμή που έχει καταγραφεί τα τελευταία χρόνια στις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας. Η πτώση οφείλεται: στη διεύρυνση του ποσοστού των επιχειρή-

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία *

	Μ.Ο	1998-2004		Μ.Ο έτους**			2005				
		98-04	Max	Min	2002	2003	2004	Φεβ	Μαρτ	Απρ.	Μάιος
Βιομηχανία (1990=100)	104,4	115,1	94,1	104,5	100,9	102,6	98,4	96,1	97,7	94,3	92,0
		Μαρ-00	Δεκ-04								

Σημείωση: Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

* Χωρίς εποχική εξομάλυνση

** Δεν λαμβάνεται υπόψη τιμή για τον Αύγουστο, όταν δεν διεξάγεται Έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας

Πηγή: IOBE

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

σεων που θεωρούν τις παραγγελίες τους χαμηλές· στις μετριοπαθέστερες προβλέψεις για άνοδο της παραγωγής τους 3-4 προσεχείς μήνες, οι οποίες παραμένουν μεν στην πλειοψηφία τους ανοδικές, είναι όμως ιδιαίτερα συγκρατημένες για την εποχή. Κατώτερες του κανονικού θεωρούνται εξάλλου και οι παραγγελίες εξωτερικού, ενώ προβλέπεται μικρή άνοδος των εξαγωγών τους προσεχείς μήνες.

Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής στο σύνολο της βιομηχανίας παραμένουν στα ίδια περίπου επίπεδα, ενώ μικρή αύξηση (από 71,4% σε 72,4%) σημείωσε ο βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού. Τέλος οι προβλέψεις για άνοδο των τιμών αποδυναμώνονται σημαντικά καθώς το 83% του συνόλου προβλέπει στασιμότητα και το 9% προβλέπει άνοδο, ποσοστό που αντισταθμίζεται από το υπόλοιπο 9% που προβλέπει πτώση.

Οι εξελίξεις στις βασικές ομάδες προϊόντων τον Ιούλιο ήταν συνοπτικά οι ακόλουθες:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά** ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών μειώθηκε για δεύτερο κατά σειρά μήνα επηρεαζόμενος κυρίως από εκτιμώμενη άνοδο των αποθεμάτων ετοιμών προϊόντων και τη μικρή αποδυνάμωση των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες. Οι προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες παρα-

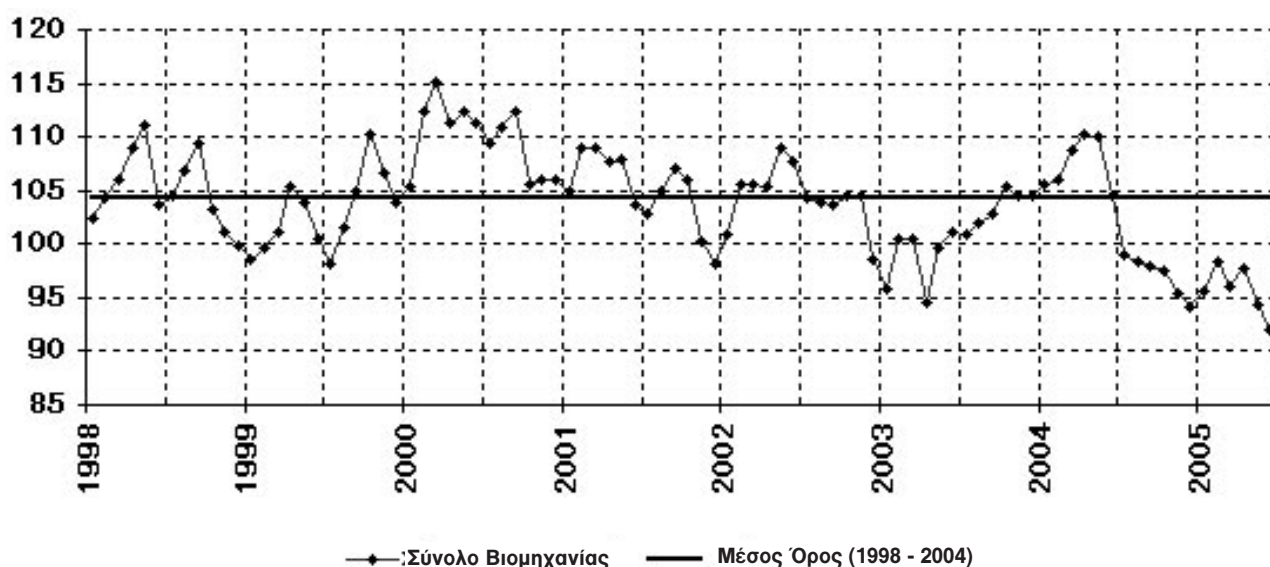
μένουν ανοδικές αλλά συγκρατημένες, ενώ φαίνεται ότι η ζήτηση εξωτερικού παρουσιάζει εξασθένηση καθώς αυξάνεται το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνει το επίπεδο της κατώτερο του κανονικού. Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητοι (4, 9 έναντι 4,8 του Μαΐου), ενώ το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού αυξήθηκε αισθητά από 70,6% σε 72,6%.

Μείωση παρουσίασε ο Δείκτης και στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** που οφείλεται κυρίως στις δυσμενέστερες εκτιμήσεις για το επίπεδο της ζήτησης, οι οποίες επηρεάζουν και τις προβλέψεις για την παραγωγή, η οποία αναμένεται να παραμείνει στάσιμη.

Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής αυξήθηκαν ελαφρά (από 5,7 τον Μάιο σε 6,2 τον Ιούνιο), ενώ το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού παρέμεινε αμετάβλητο στο 71,5%.

Όπως στις λοιπές κατηγορίες, έτσι και στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, οι μετριοπαθέστερες εκτιμήσεις για το επίπεδο των παραγγελιών και οι συγκρατημένες προβλέψεις για άνοδο της παραγωγής, οδήγησαν σε μικρή υποχώρηση του Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών. Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής παρέμειναν αμετάβλητοι στους 3,9 και το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στο 72%. ♦

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1990 = 100) *

* Χωρίς εποχική εξομάλυνση. Πηγή: IOBE

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ : ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ

Σε εκδήλωση που οργάνωσε ο ΣΕΒ διαπιστώθηκε ότι το κόστος της γραφειοκρατίας είναι μετρήσιμο και κρίθηκε αναγκαία η θέσπιση συγκεκριμένων ποσοτικών στόχων για τον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα

Στο πλαίσιο του Έτους Ανταγωνιστικότητας 2005 ο ΣΕΒ διοργάνωσε στις 16.6.2005 εκδήλωση στο Αμφιθέατρο Μεγάρου Διοικητού Θεόδωρου Β. Καρατζά στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος με θέμα: «Για αποτελεσματικότερη Νομοθεσία και Ρυθμίσεις – Επιπτώσεις στην Ανταγωνιστικότητα και στο Κόστος». Η εκδήλωση αυτή αποτελεί μέρος της προσπάθειας που ξεκίνησε ο ΣΕΒ από την αρχή του έτους για την έναρξη δημόσιου διαλόγου για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου και των ρυθμίσεων, με σκοπό να υποστηριχθεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Κεντρικά θέματα της εκδήλωσης ήταν, *πρώτον*, η σημασία της αξιολόγησης των επιπτώσεων που έχουν οι νομοθετικές και γενικότερα οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και των επιχειρήσεων, και *δεύτερον*, το κόστος των απαιτήσεων της δημόσιας διοίκησης έναντι των επιχειρήσεων. Στην Ευρώπη των 15 αλλά και στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ, έχει γίνει κατανοητό ότι πολλές φορές ένα νέο νομοσχέδιο ή μία ρύθμιση, που επιδιώκει έναν συγκεκριμένο στόχο, έχει δυσανάλογες επιπτώσεις και παρενέργειες σε διάφορους χώρους της Οικονομίας και της Διοίκησης. Μερικές από τις χώρες έχουν θεσπίσει μία διαδικασία προληπτικής αξιολόγησης με συστηματικό τρόπο των σχετικών επιπτώσεων, ώστε η τελική ρύθμιση να τις λαμβάνει πραγματικά υπ' όψη (ποιοτικός έλεγχος). Με αφορμή τις διαπιστώσεις αυτές, η διοίκηση του ΣΕΒ έθεσε ως βασικό στοιχείο της εκδήλωσης να γίνει κατανοητή η σημασία, για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, της αξιολόγησης αυτών των επιπτώσεων, πριν από τη θέσπιση νέων νόμων και ρυθμίσεων.

Όπως χαρακτηριστικά επισήμανε στον εισαγωγικό χαιρετισμό του ο Πρόεδρος του ΣΕΒ κ. **Οδυσσέας Κυριακόπουλος**, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις παράγουν πλούτο μόνον όταν λειτουργούν σε καλά δομημένες και αποτελεσματικά ρυθμιζόμενες αγορές, και πρόσθεσε ότι τα ανεπαρκή, πολύπλοκα και ασαφή νομοθετικά πλαίσια και δομές επιτρέπουν στην κατάχρηση εξουσίας και στη διαφθορά να ευδοκιμούν, να υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των καταναλωτών και όχι μόνο δεν προάγουν τη δημιουργία ευημερίας αλλά την καταστρέφουν.

Μια αποτελεσματικότερη νομοθεσία και ένα κανονιστικό πλαίσιο χωρίς άχρηστες γραφειοκρατικές ρυθμίσεις αποτελούν παράγοντες ζωτικής σημασίας για την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και την Ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Γι' αυτό και αποτελεσματικότερη νομοθεσία σημαίνει υιοθέτηση σύγχρονων νομοθετικών και ρυθμιστικών συστημάτων τα οποία πρέπει να διαθέτουν ασφάλεια, διαφάνεια, νομιμότητα, αποδοτικότητα και εμπειρία.

Στην εκδήλωση, ο κ. **Αντώνης Τορτοπίδης**, Συντονιστής Έρευνας και Ανάλυσης του ΣΕΒ, παρουσίασε τα επιστημονικά συμπεράσματα από δύο κοινές πιλοτικές έρευνες του ΣΕΒ / IOBE τα οποία ταξινομούνται σε δύο ενότητες:

1. Στην ποσοτική μέτρηση της διοικητικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων από τις απαιτήσεις του κράτους,
2. Στην ανάλυση των επιπτώσεων του νόμου για την αξιοποίηση των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. **Προκόπης Παυλόπουλος** και ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. **Γιάννης Παπαθανασίου** παρουσίασαν τις θέσεις και επιλογές και το πρόγραμμα της Κυβέρνησης επί των θεμάτων, ενώ οι βουλευτές κ. **Άννα Διαμαντοπούλου** και κ. **Ευάγγελος Βενιζέλος** κατέθεσαν τις αντίστοιχες προτάσεις του κόμματός τους. Τα κείμενα των παρεμβάσεων των εκπροσώπων της Κυβέρνησης και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δημοσιεύονται στις επόμενες σελίδες.

Παρέμβαση επίσης έκανε ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. **Γιάννος Παπαντωνίου**.

Την εκδήλωση συντόνισε ο κ. **Αναστάσιος Καλλιτσάντης**, Μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΒ, ο οποίος στην εισαγωγική ομιλία του, σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας των νόμων και των σχετικών ρυθμίσεων με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και τη μείωση του κόστους των επιχειρήσεων, τόνισε μεταξύ άλλων τα εξής:

« Η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής Οικονομίας αποτελεί σήμερα ύψιστη προτεραιότητα. Μέσα από αυτή και μόνον διασφαλίζεται η ανάπτυξη και η απασχόληση σε βάθος χρόνου. Ο ΣΕΒ στο πλαίσιο του Έτους Ανταγωνιστικότητας διοργανώνει σειρά εκδηλώσεων για την ευαισθητοποίηση όλων, με πρώτη τη σημερινή.

Το θέμα της βελτιστοποίησης της ποιότητας των νόμων και των ρυθμίσεων απασχολεί τους πολιτικούς και τους νομοθέτες αλλά και τους συνειδητούς πολίτες όλου του κόσμου από πολύ παλιά.

Τα τελευταία χρόνια οι προσπάθειες έχουν συστηματοποιηθεί και ήδη ο ΟΟΣΑ το 1998 έβαλε το θέμα σε μια πιο πρακτική βάση.

Θεσπίστηκε και η διεθνής ορολογία: Regulatory Impact Assessment (RIA), «Ανάλυση των επιπτώσεων των Ρυθμίσεων».

Δημιουργήθηκε σταδιακά μια βάση μεθοδολογίας που αποτελεί εργαλείο για τη συστηματοποίηση αυτής της ανάλυσης.

Παράλληλα αυτός ο προβληματισμός διαμορφώνει και έναν τρόπο σκέψης που βοηθά στην πιο ολοκληρωμένη δόμηση της διαδικασίας διαμόρφωσης και υλοποίησης πολιτικής.

Στα μέσα του 2002 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε μία νέα ολοκληρωμένη μέθοδο για την ανάλυση των επιπτώσεων του νομοθετικού της έργου στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης «Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος».

Σύμφωνα με πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει και τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παροτρυνθούν προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης ενός τέτοιου μηχανισμού. Επίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν σε αυτού του είδους την ανάλυση όποτε προτείνουν νέα νομοθεσία και όποτε κοινοποιούν στην Επιτροπή σχέδια εθνικών κανόνων.

Η περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου αποτελεί σημαντικό παράδειγμα. Ήδη από το 1998 η σύνταξη των εν λόγω αναλύσεων είναι υποχρεωτική για τους περισσότερους νόμους που εισάγονται προς ψήφιση στα αρμόδια όργανα.

Ο πρώτιστος στόχος είναι η βελτίωση της ποιότητας των νόμων και η προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση νέων νόμων.

Για την υποστήριξη της διαδικασίας έχουν θεσμοθετηθεί ειδικά όργανα που ανήκουν στο γραφείο Πρωθυπουργού με εξειδικευμένο προσωπικό, και ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες βάσει κατευθυντηρίων γραμμών και ειδικών εντύπων.

Ανάλογο παράδειγμα στον ευρωπαϊκό χώρο απο-

τελεί η Ολλανδία, όπου, εκτός από την ανάλυση των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου, ιδιαίτερη βαρύτητα και προσπάθεια γίνεται προς την κατεύθυνση της μείωσης του κόστους των ιδιωτικών επιχειρήσεων για την ικανοποίηση των διοικητικών απαιτήσεων. Η Ολλανδική Κυβέρνηση όχι μόνο έχει μετρήσει αυτό το κόστος αλλά έχει θέσει ως στόχο τη μείωσή του κατά 25% μέχρι το 2010.

Η ανάλυση των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου αποτελεί βασικό παράγοντα καλής διακυβέρνησης.

Υποστηρίζει την αρχή:

- Αφ' ενός της νομοθέτησης (με την ευρεία έννοια του όρου) μόνον όταν αυτό είναι απαραίτητο, και όταν αυτό συμβαίνει, με τρόπο που είναι ανάλογος του προβλήματος που αντιμετωπίζεται.

- Αφ' ετέρου της κατάργησης νομοθετικών ρυθμίσεων και παρεμβάσεων, με στόχο την απλοποίηση οποτεδήποτε αυτό είναι δυνατό.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι πολεοδομικές ρυθμίσεις και το γενικό χωροταξικό!

Σχεδόν όλοι μας πλέον έχουμε αντιληφθεί ότι είναι μια ρύθμιση στρατηγικής σημασίας για μια χώρα με άμεση επίπτωση στην οικονομική ανάπτυξη, στην επίπτωση των επενδύσεων, στην περιφερειακή ανάπτυξη, την απασχόληση κ.λπ. με συνέπειες που επηρεάζουν το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας για τουλάχιστον μια ολόκληρη γενιά, πολλές φορές με μη αναστρέψιμες συνέπειες.

Είναι θέμα εθνικής στρατηγικής και όχι απλά τεχνικό ή περιβαλλοντικό ή και μικροπολιτικό, όπως συνήθως μέχρι τώρα αντιμετωπίστηκε.

Και μην ξεχνάμε ότι και η μη ρύθμιση είναι στην πραγματικότητα η χειρότερη ρύθμιση.

- Η RIA λοιπόν επιβάλλει τον έλεγχο της κάθε ρύθμισης πριν τη θέσπιση της ώστε να εντάσσεται στη γενική στρατηγική οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Κλείνοντας αυτήν τη μικρή εισαγωγή στο θέμα, ο κ. Καλλιτσάντης εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι οι θέσεις των ομιλητών επί του θέματος και η ανταλλαγή των απόψεων κατά τη διάρκεια της συζήτησης, που θα ακολουθήσει, θα συνεισφέρουν σημαντικά προς την επιθυμητή κατεύθυνση, δηλαδή να προσθέσουμε σ' αυτά που είπαν ο Βάκων, ο Τσώρτσιλ και ο Τάκιτος, και ότι οι νόμοι πρέπει πέρα από τα παραπάνω να συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την ανάπτυξη.

ΤΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

Από το σύνολο των εργασιών της εκδήλωσης προκύπτουν τα εξής:

Σχετικά με την πρώτη ενότητα για τις Διοικητικές Επιβαρύνσεις :

Πρώτον, η γραφειοκρατία που επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων ορίζεται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο.

Αποτελείται από τις διαδικασίες που χρειάζεται να πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις για να ανταποκρίνονται στις διοικητικές απαιτήσεις και αφορούν όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης. Περιλαμβάνει επίσης τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση επιχειρηματικών δράσεων που σχετίζονται με τις επενδύσεις και την ανάπτυξή τους.

Περιλαμβάνει, τέλος, τις καθυστερήσεις στην είσπραξη αμοιβών από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σίγουρα, ο κατάλογος που χρησιμοποίησε η έρευνα ΣΕΒ-ΙΟΒΕ δεν είναι εξαντλητικός, άλλωστε οι ερευνητές δηλώνουν ρητώς τομείς που δεν περιέλαβαν. Όμως αποτελεί καλή αρχή, στηρίζεται στη γνώση και εμπειρία επιχειρηματικών μονάδων και επικεντρώνεται σε διαδικασίες που δημιουργούν σημαντικό κόστος.

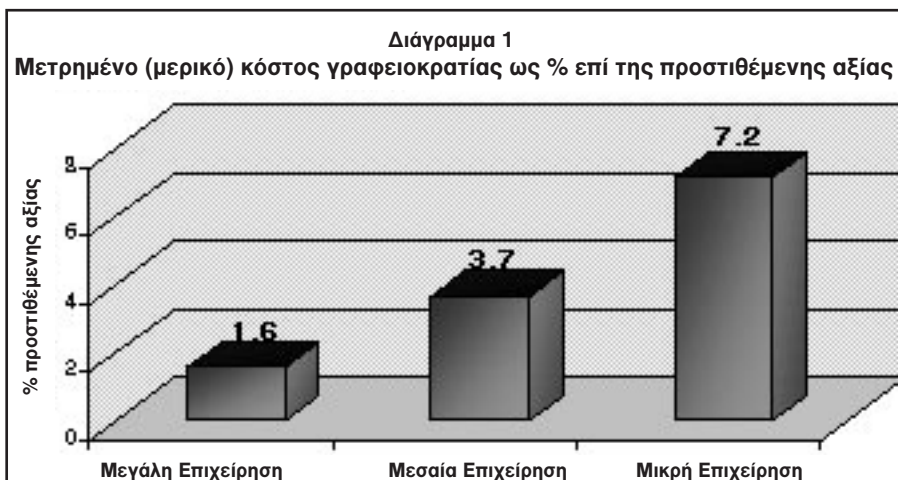
Δεύτερον, η γραφειοκρατική επιβάρυνση δεν είναι αφηρημένο μέγεθος, μπορεί να μετρηθεί ποσοτικά σε όρους αναγκαίας απασχόλησης και νομισματικού κόστους και να τεθούν συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι για τη μείωσή της.

Τρίτον, το κόστος της γραφειοκρατίας αποδεικνύεται πολύ σημαντικό για τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και ιδιαίτερος μεγάλο για τις μικρές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το κόστος που μετρήθηκε, το οποίο **δεν** περιλαμβάνει τομείς, όπως λογιστικές διαφορές και τέλη, ειδικά προβλήματα επιβαρύνσεων σε ορισμένους κλάδους, σκοπιμότητα κανονισμών, η απασχόληση που απαιτείται για την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις του κράτους αποτελεί το 8,91 % της απασχόλησης για μια μεγάλη επιχείρηση, το 14,62 % της απασχόλησης για μια μεσαία επιχείρηση και το 53,11 % της απασχόλησης για μια μικρή επιχείρηση (Πίνακας 1).

Μετατρέποντας την αναγκαία απασχόληση σε νομισματικό κόστος και προσθέτοντας άλλα αναποτελεσματικά κόστη από τη γραφειοκρατία και την αναποτελεσματική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης (όπως καθυστερήσεις πληρωμών για προμήθειες του Δημοσίου και καθυστερήσεις στην υλοποίηση επιχειρηματικών επενδύσεων ή άλλων δράσεων) υπολογίστηκε ότι το κόστος της γραφειοκρατίας είναι επιβαρυντικό για την ανταγωνιστικότητα καθώς αποτελεί το 1,6 % της προστιθέμενης αξίας για μια μεγάλη επιχείρηση, για μια μεσαία επιχείρηση το 3,7% και για μια μικρή επιχείρηση το αντίστοιχο ποσοστό είναι περίπου 7,2% (Διάγραμμα 1).

Πίνακας 1
Αναγκαία απασχόληση
ως % απασχόλησης της επιχείρησης

	Μεγάλη επιχείρηση	Μεσαία επιχείρηση	Μικρή επιχείρηση
Κοινωνική Ασφάλιση	0,45	0,82	30,63
Εργασιακές σχέσεις	6,04	2,14	7,44
Απόδοση φόρων & δημοσίευση ετήσιου ισολογισμού	0,38	1,23	7,25
Παροχή Στατιστικής Πληροφόρησης	0,13	0,76	–
Εισαγωγές - Εξαγωγές	0,64	1,27	–
Ποιοτικός έλεγχος	0,20	1,81	–
Αδειοδοτήσεις και άλλες διαδικασίες	1,07	6,60	15,58
ΣΥΝΟΛΟ	8,91	14,62	53,11

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΒΕΒΛΗΘΕΙΣ

Τέταρτον, το κόστος της γραφειοκρατίας μειώνεται, όταν εισάγεται η ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Πέμπτον, πολλά βάρη δημιουργούνται από ξεπερασμένες ρυθμίσεις που οι απαιτήσεις τους δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή εποχή. Το κανονιστικό πλαίσιο σε πολλές περιπτώσεις δεν συμβαδίζει με τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς του κράτους.

Σχετικά με τη δεύτερη ενότητα για την ανάλυση των επιπτώσεων του νόμου για την αξιοποίηση των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων:

Προκειμένου να καταδειχθεί η σημασία του μηχανισμού της ανάλυσης επιπτώσεων του νομοθετικού έργου, έγινε μια ενδεικτική μεθοδολογική προσέγγιση για την ανάλυση των επιπτώσεων του νόμου για την αξιοποίη-

ση των Ολυμπιακών Εγκαταστάσεων. Αν και ο νόμος αυτός δεν συνεπάγεται γενικευμένης φύσεως επιπτώσεις στο σύνολο ή σε μεγάλο μέρος των επιχειρηματικών μονάδων της χώρας, η ανάλυση των διατάξεων του οδηγεί στη δυνατότητα διατύπωσης συγκεκριμένων σκέψεων για βελτίωση των προσδοκιών εξ αυτού.

Συνολικά, ο νόμος φαίνεται να εξυπηρετεί την ανταγωνιστικότητα και να συνεπάγεται οφέλη μεγαλύτερα από τα κόστη για όλες τις κατηγορίες πληθυσμού και φορέων, τις οποίες αφορά. Υπάρχουν όμως επιλογές που αυξάνουν κόστη και κινδύνους και που θα μπορούσαν να προσαρμοστούν εάν είχε προηγηθεί η ανάλυση επιπτώσεων.

Ειδικότερα εξετάστηκαν οι ωφέλειες, τα κόστη και οι κίνδυνοι για τις επιχειρήσεις, την κοινωνία, το Δημόσιο και τους οργανισμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα στοιχεία παρουσιάζονται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 2).

Πίνακας 2: Κόστη - Ωφέλειες - Κίνδυνοι από τον Νόμο για τις Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις

	Ωφέλειες	Κόστη	Κίνδυνοι
Επιχειρήσεις	Νέος ετήσιος κύκλος εργασιών: 300 - 500 εκατ. €	Πιθανές απώλειες κύκλου εργασιών υφισταμένων επιχειρήσεων: 90 - 150 εκατ.€	Υψηλό Κόστος ειδικού φόρου 2% υπέρ ΟΤΑ - πιθανή μείωση επενδυτικού ενδιαφέροντος Περιορισμός ακυρωτικών κινδύνων στην αρχική φάση αδειοδότησης
Κοινωνία	Άμεση Καθαρή αύξηση ΑΕΠ ετησίως (κυρίως με καινοτομικές δράσεις): 0,1 - 0,3% Καθαρή αύξηση θέσεων εργασίας (εφάπαξ): 5.000 - 15.000 Πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις στο σύνολο των κλάδων (θετική επίδραση στον τουρισμό, λειτουργικότητα πόλης)	Υψηλό Διοικητικό κόστος: 5 - 15 % της προστιθέμενης αξίας Περιορισμένη δόμηση μη δομημένων χώρων: 8.000 - 26.000 € νεοδημιουργούμενο ΑΕΠ ανά μ ² νέας δόμησης	Άγωνα αποτελέσματα – Υποβάθμιση εγκαταστάσεων – Απαξίωση κεφαλαίου & γης – Αρνητικό μάρκετινγκ για τη χώρα
Δημόσιο	Ανταλλάγματα για παραχώρηση χρήσης Ετήσια εξοικονόμηση δαπανών συντήρησης - φύλαξης: 85 εκατ. € Αύξηση Εσόδων από φόρους εισοδήματος & ΦΠΑ: 40 - 135 εκατ. €	Δαπάνες Διοίκησης - Διαχείρισης: 25 εκατ. €	Πιθανότητα περιορισμένου επενδυτικού ενδιαφέροντος και προσφοράς χαμηλών ανταλλαγμάτων
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	2% Ειδικόι Φόροι ετησίως: 6 - 20 εκατ. €	Φροντίδες αποκατάστασης ευρύτερης περιοχής	Αναπτύξεις χωρίς θεσμοθετημένη συμμετοχή ΟΤΑ

Ο ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΕΒ Κ. ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Χαιρετώντας την έναρξη των εργασιών της εκδήλωσης ο Πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος, σε ομιλία του που είχε κεντρικό μήνυμα τη σημασία των βελτιώσεων στη Νομοθεσία και στις Ρυθμίσεις για την Ανταγωνιστικότητα της Ελλάδος, τόνισε τα εξής:

Κυρίες και Κύριοι,

Έχω την τιμή να σας καλωσορίσω απόψε στην εκδήλωση που πραγματοποιεί ο ΣΕΒ στα πλαίσια του Έτους Ανταγωνιστικότητας. Η εκδήλωση αυτή έχει ως στόχο να προκαλέσει το ενδιαφέρον της πολιτείας, προκειμένου να ξεκινήσει άμεσα ένας δημόσιος διάλογος, για να βελτιωθεί το νομοθετικό έργο και οι διοικητικές ρυθμίσεις και να μειωθεί το κόστος της γραφειοκρατίας, που επιβαρύνει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Η γενική αίσθηση, που όλοι αντλούμε από μία σειρά εκθέσεων διεθνών και εθνικών οργανισμών, είναι ότι η ανταγωνιστική μας θέση είναι χαμηλή. Η πορεία μας των τελευταίων χρόνων, παρά τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, δεν βελτίωσε τη θέση μας στην παγκόσμια κατάταξη.

Για να ανατρέψουμε αυτή την εικόνα, αναζητούμε τους τομείς στους οποίους πρέπει να δώσουμε έμφαση, να κάνουμε τις αναγκαίες αλλαγές και να επιδιώξουμε σημαντικές βελτιώσεις γρήγορα, καθώς η ελληνική οικονομία εντάσσεται σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον, το οποίο μεταβάλλεται γρήγορα, δεν μας περιμένει αλλά αναπτύσσει συνεχώς νέα δυναμική με σημαντικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστική μας θέση.

Η ευθύνη για συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας ανήκει βεβαίως σε όλους μας και πρωτίστως στις επιχειρήσεις και τις ηγεσίες τους. Και οι επιχειρήσεις επιτυγχάνουν, όταν παρακολουθούν τις εξελίξεις από κοντά, όταν προσαρμόζουν την προσφορά τους στη μεταβαλλόμενη ζήτηση, όταν καινοτομούν και όταν κατακτούν κάποιο προβάδισμα στις αγορές, προβάδισμα το οποίο φυσικά προσπαθούν να διατηρήσουν και σε βάθος χρόνου.

Η επιτυχία όλων μας διασφαλίζεται μόνον από την ικανότητα και την ταχύτητα με την οποία θα προσαρμοζόμαστε στις συνεχείς αλλαγές του περιβάλλοντος.

Το κανονιστικό περιβάλλον

Οι επιχειρήσεις, όμως, δραστηριοποιούνται σε ένα κανονιστικό περιβάλλον, το οποίο καθορίζει, σε μεγάλο βαθμό, την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται επαρκώς στον ανταγωνισμό και να προσαρμόζουν τα

μεγέθη τους στα νέα δεδομένα. Πολλές πτυχές της επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελούν αντικείμενο νομοθετικών και εν γένει κανονιστικών ρυθμίσεων, οι οποίες επηρεάζουν άλλοτε δυσμενώς και άλλοτε ευνοϊκώς την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα των επιχειρήσεων.

Όλοι μας – επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές, καταναλωτές – αναγνωρίζουμε την αναγκαιότητα της κανονιστικής οριοθέτησης των πλαισίων δράσης όλων των ατόμων μέσα στην κοινωνία. Πλην όμως, η κανονιστική ρύθμιση θα πρέπει να είναι απλή, σαφής και αποτελεσματική, προκειμένου να μπορεί να επιτύχει τον σκοπό της και ταυτόχρονα να μην αποτελεί εμπόδιο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Αυτό σημαίνει ότι η διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, που σημαίνει συνεχή βελτίωση της ποιότητας και συγχρόνως μείωση του κόστους, πρέπει να αποτελεί μια από τις παραμέτρους που θα λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση του όποιου ρυθμιστικού πλαισίου επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Η ανάγκη βελτίωσης της νομοθεσίας και του κανονιστικού περιβάλλοντος

Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις παράγουν πλούτο μόνο όταν λειτουργούν σε καλά δομημένες και αποτελεσματικά ρυθμιζόμενες αγορές.

Τα ανεπαρκή, πολύπλοκα και ασαφή νομοθετικά πλαίσια και δομές επιτρέπουν στην κατάχρηση εξουσίας και στη διαφθορά να ευδοκιμούν, να υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των καταναλωτών και όχι μόνο δεν προάγουν τη δημιουργία ευμερίας αλλά την καταστρέφουν.

Οι επενδυτές, από την άλλη, ανησυχούν για την ποιότητα της διοίκησης. Ο νομοθετικός κίνδυνος μειώνει τόσο τον αριθμό των επενδύσεων όσο και το ύψος τους. Όσο πιο αβέβαιο και ριψοκίνδυνο είναι το νομοθετικό/διοικητικό περιβάλλον της οικονομικής δραστηριότητας, τόσο πιο πιθανό είναι οι έντονα κερδοσκοπικές κινήσεις και η επιδίωξη του γρήγορου κέρδους να επικρατήσουν των επενδύσεων με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Μια αποτελεσματικότερη νομοθεσία και ένα κανονιστικό πλαίσιο χωρίς άχρηστες γραφειοκρατικές ρυθμίσεις αποτελούν παράγοντες ζωτικής σημασίας για την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και την Ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Και αποτελεσματικότερη νομοθεσία σημαίνει υιοθέτηση σύγχρο-

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΒΕΒΛΙΕΙΣ

νων νομοθετικών και ρυθμιστικών συστημάτων, τα οποία πρέπει να διαθέτουν ασφάλεια, διαφάνεια, νομιμότητα, αποδοτικότητα και εμπειρία.

Για τους παραπάνω λόγους, είναι ανάγκη να γίνουν προσπάθειες και να αναπτυχθούν μηχανισμοί ελέγχου και αξιολόγησης των επιπτώσεων της νομοθεσίας και των κανονιστικών ρυθμίσεων στην ανταγωνιστικότητα. Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η Ευρωπαϊκή Ένωση: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κλήθηκε από το Εαρινό Συμβούλιο του 2004 να συντάσσει στο μέλλον και για κάθε νέο νομοθέτημα μια ανάλυση των επιπτώσεών του στην ανταγωνιστικότητα, δίνοντας έμφαση στη μέτρηση του διοικητικού βάρους που δημιουργεί στις επιχειρήσεις.

Εργαλεία βελτίωσης της νομοθεσίας

Η διεθνής εμπειρία σε θέματα βέλτιστων αρχών νομοθέτησης έχει αρχίσει να γίνεται ευρέως αποδεκτή. Η σωρευμένη εμπειρία πολλών χωρών, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 25 ετών, στην ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του νομοθετικού τους πλαισίου, στα πλαίσια της οικονομίας της αγοράς, έχει διαμορφώσει ικανό αριθμό στρατηγικών και εργαλείων:

- Στρατηγικές για την οργάνωση και διατήρηση νομοθετικών αναμορφώσεων, βάσει των αναγκών της αγοράς.
- Εργαλεία βελτίωσης της ποιότητας των νόμων.
- Εργαλεία βελτίωσης της εφαρμογής των νόμων.
- Εργαλεία μείωσης του κόστους των απαιτήσεων της δημόσιας διοίκησης έναντι των επιχειρήσεων.

Εφόσον υπάρχει η σχετική εμπειρία, μπορούμε να την εκμεταλλευτούμε. Στη σημερινή εκδήλωση διατυπώνουμε σκέψεις, μεθοδολογικές προσεγγίσεις και προτάσεις για να αξιοποιήσουμε δύο από αυτά τα εργαλεία:

- Για τη βελτίωση της ποιότητας των νόμων, σημαντικό εργαλείο είναι η αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα.

- Η μείωση του κόστους των απαιτήσεων της δημόσιας διοίκησης έναντι των επιχειρήσεων μπορεί να επιτευχθεί ευκολότερα, αν αυτό μετρηθεί ποσοτικά.

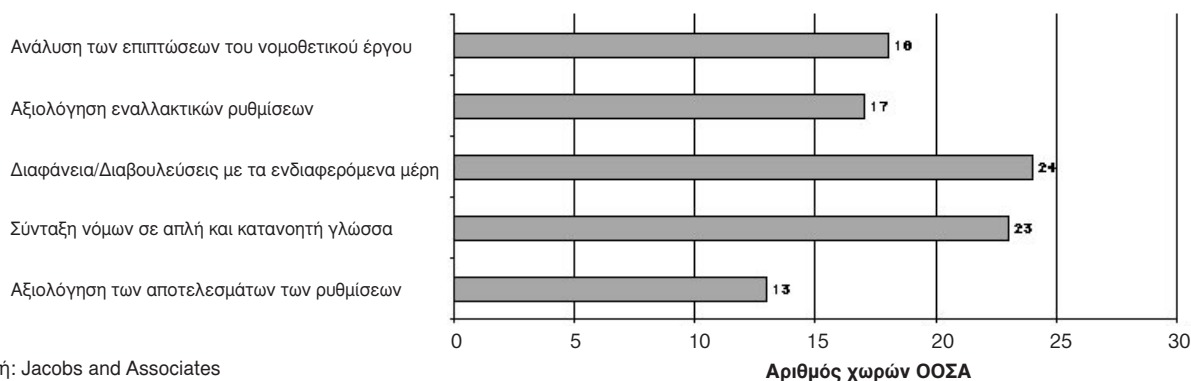
Εισαγωγή του θεσμού ανάλυσης των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου

Η θέσπιση μηχανισμού ανάλυσης των επιπτώσεων της νέας νομοθεσίας είναι ένα βασικό εργαλείο για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Κάθε ρυθμιστική παρέμβαση, πριν ψηφιστεί, θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά. Να δίνονται σαφείς και ξεκάθαρες απαντήσεις σε ερωτήματα όπως:

- Το πρόβλημα έχει οριστεί σωστά;
- Η σχετική κυβερνητική αντίδραση τεκμηριώνεται;
- Η σύνταξη νόμου/ρύθμισης αποτελεί τον καλύτερο τρόπο αντίδρασης της κυβέρνησης;
- Υπάρχει νομική βάση για τη σύνταξη νόμου/ρύθμισης;
- Ποιά κυβερνητικά επίπεδα είναι αρμόδια και κατάλληλα γι' αυτή την αντίδραση;
- Οι ωφέλειες του υπό σύνταξη νόμου δικαιολογούν τα κόστη που αυτός θα δημιουργήσει;
- Είναι διαφανής η κατανομή των επιδράσεων στην κοινωνία;
- Είναι ο νόμος σαφής, συνεπής, κατανοητός και προσβάσιμος στους χρήστες;
- Είχαν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους;

Η ανάλυση των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου είναι μια ολοκληρωμένη διαδικασία υποστήριξης αποφάσεων, η οποία χρησιμοποιείται από τις κυβερνήσεις, σε πολλές ανεπτυγμένες χώρες, για τη βελτίωση

Ενδεικτικά εργαλεία για τη βελτίωση της ποιότητας των νόμων σε κράτη μέλη του ΟΟΣΑ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

της νομοθεσίας. Η σημασία της προκύπτει και από το γεγονός ότι έχει υιοθετηθεί ως μηχανισμός βελτίωσης της ποιότητας των νόμων από 18 χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ.

Οι μηχανισμοί ανάλυσης των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου δεν αντικαθιστούν την πολιτική διαδικασία ούτε περιορίζουν το πλαίσιο λήψης αποφάσεων. Αντίθετα, βοηθούν τον νομοθέτη να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους της αποτυχίας ενός νόμου.

Στην Ελλάδα, οι πρώτες προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση ως προς τη χρησιμότητα ενός μηχανισμού ανάλυσης των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου έγιναν από τον ΣΕΒ το 1990 και 1991.

Όμως, ο μοναδικός τομέας εφαρμογής του μηχανισμού αυτού είναι το περιβάλλον με τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι υπόλοιπες εφαρμογές ανάλυσης επιπτώσεων είναι αποσπασματικές.

Περιορίζονται στις εισηγητικές εκθέσεις επί των νομοσχεδίων, στις αναφορές του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους επί των νομοσχεδίων και σε εισηγήσεις για τις προσλήψεις δημόσιων υπαλλήλων. Κατά τη διάρκεια της σύνταξης νόμων, η νομιμότητά τους εξετάζεται αρκετές φορές, όχι όμως και οι οικονομικές τους συνέπειες παρά μόνο σε σχέση με το αν δημιουργείται επιπλέον βάρος για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η έλλειψη μιας ολοκληρωμένης αξιολόγησης των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα, κατά τη διαδικασία σύνταξης νέων νόμων, έχει συχνά ως αποτέλεσμα την ύπαρξη ρυθμίσεων, που επιβάλλουν κόσθη δυσανάλογα του προσδοκώμενου οφέλους.

Αν λάβουμε υπόψη και το γεγονός ότι στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, υπάρχει μια αυξητική τάση του αριθμού των νόμων που ψηφίζονται κάθε χρόνο, σε συνδυασμό με το ότι σπάνια ένας νέος νόμος αντικαθιστά έναν παλαιότερο, τότε εύκολα διαπιστώνουμε τη σημασία υιοθέτησης εργαλείων και μηχανισμών για τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρω ότι ο αριθμός των φύλλων νομοθεσίας που δημοσιεύθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του '90

ήταν οκταπλάσιος του αντίστοιχου αριθμού στα μέσα της δεκαετίας του '70, ενώ το 2003 ο αριθμός των νέων νόμων ξεπέρασε τους 120.

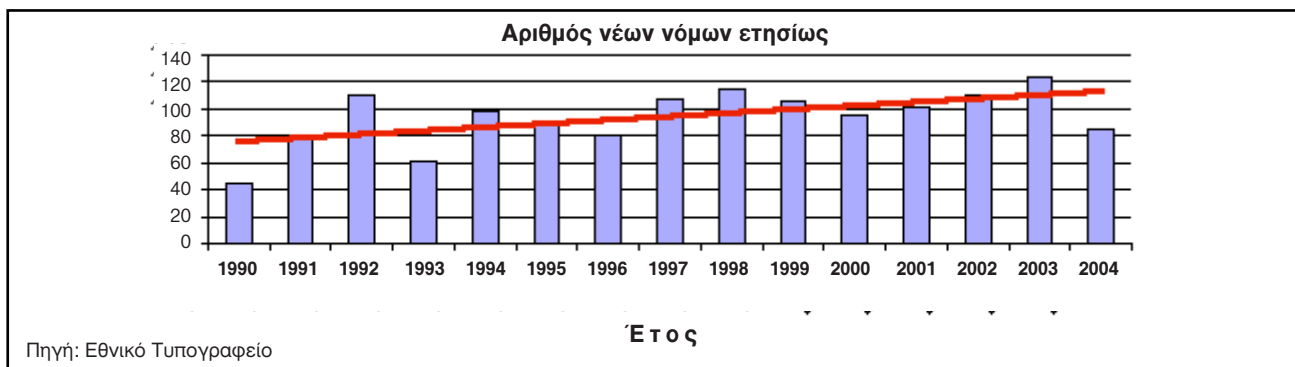
Αντιλαμβανόμαστε, πιστεύω, ότι χωρίς ουσιαστική και θεσμοθετημένη αξιολόγηση των επιπτώσεων αυτών των νόμων πριν ψηφιστούν, δημιουργούνται σημαντικά βάρη στη λειτουργία μιας επιχείρησης, στις καθημερινές συναλλαγές των πολιτών με το Δημόσιο αλλά και στην ίδια τη δημόσια διοίκηση. Επιπλέον, η πολυνομία δημιουργεί ένα περιβάλλον στο οποίο ευδοκμεί η γραφειοκρατία και η διαφθορά, με σοβαρές συνέπειες στην ανταγωνιστικότητα και στο κόστος.

Τα διοικητικά κόστη, αυτά δηλαδή που σχετίζονται με την υποχρέωση των επιχειρήσεων να μεταφέρουν πληροφόρηση στην κυβέρνηση, σύμφωνα με διεθνείς προσεγγίσεις, αποτελούν μεγάλο βάρος για τις μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις. Για τον σκοπό αυτό, αναπτύσσεται τόσο σε κάθε μια χώρα όσο και διεθνώς, πολιτική με σκοπό τον περιορισμό ή την αποφυγή μη αναγκαίων επιβαρύνσεων.

Στα πλαίσια αυτά ο ΣΕΒ ανέλαβε την πρωτοβουλία: **πρώτον**, να μετρήσει το κόστος των επιχειρήσεων που δημιουργεί η προσαρμογή τους στις απαιτήσεις της δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να δούμε πώς μπορεί να μειωθεί, και

δύοτερον, να συντάξει σε συνεργασία με το IOBE μια πιλοτική - ενδεικτική έκθεση ανάλυσης των επιπτώσεων του νόμου για την αξιοποίηση των Ουμπιακών Εγκαταστάσεων, με στόχο να διερευνηθεί η σχετική τεχνογνωσία και να καταδειχθεί η χρησιμότητά της, ώστε στο μέλλον, να θεσμοθετηθούν οι εκθέσεις επιπτώσεων από έναν έγκυρο και ανεξάρτητο φορέα.

Τα αποτελέσματα των δύο παραπάνω πιλοτικών προσπαθειών θα παρουσιαστούν στη σημερινή εκδήλωση, με την ελπίδα ότι η Κυβέρνηση θα προχωρήσει στη θεσμοθέτηση του μηχανισμού ανάλυσης των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου στην ανταγωνιστικότητα και θα προωθήσει τρόπους μείωσης του διοικητικού κόστους των επιχειρήσεων.

Η ομιλία του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Προκόπη Παυλόπουλου

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μιλώντας για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα από τη νέα νομοθεσία και τις πολιτικές επιλογές της Κυβερνήσεως ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Προκόπη Παυλόπουλος επισήμανε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα :

1. Η ύπαρξη πολλών και όχι πάντα καλής ποιότητας νόμων, διαταγμάτων και εν γένει κανονιστικών ρυθμίσεων στη Χώρα μας έχει, κατ' επανάληψη, επισημανθεί και επικριθεί ως παράγοντας πολυνομίας, κακοδιοίκησης, γραφειοκρατικής αγκύλωσης και οικονομικής καχεξίας.

Η πολυνομία και η κακονομία οφείλουν, μεταξύ άλλων, την ύπαρξή τους στην πολυδιάσπαση των οργάνων άσκησης εξουσίας και στην επικάλυψη των αρμοδιοτήτων τους, οι οποίες, σε συνδυασμό με την έλλειψη συντονισμού του έργου τους και εναρμόνισής του στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, οδήγησε, συχνά, στη θέσπιση διάσπαρτων αλληλοαναιρούμενων ή αμφίβολης σκοπιμότητας ή συνταγματικότητας διατάξεων. Η εδραίωση, εξάλλου, ενός έντονου νομικισμού και μιας άκαμπτης γραφειοκρατίας στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης ευνόησε τη δημιουργία ενός πολυδαίδαλου, αντιφατικού, δυσνόητου και δυσεφάρμοστου κανονιστικού πλαισίου, το οποίο εξακολουθεί να ταλανίζει τόσο τους πολίτες όσο και τις επιχειρήσεις. Τούτο επισημαίνεται, άλλωστε, παγίως στις εκθέσεις εμπειρογνομώνων από τις αρχές της δεκαετίας του '50 και εντεύθεν.

Ως αρνητικά χαρακτηριστικά της ελληνικής έννομης τάξης καταγράφονται, ιδίως:

α) Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού λεπτομερειακών ρυθμίσεων, νομοθετικών και κανονιστικών.

β) Η επί μακρόν ακολουθούμενη τακτική να περιλαμβάνονται σε νόμους διατάξεις άσχετες προς το κύριο περιεχόμενό τους, με αποτέλεσμα να διασπάται η λογική και η συστηματική ενότητά τους, να παραβιάζεται συχνά η αρχή της ισότητας και να προκαλούνται σοβαρά προβλήματα στην ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου.

γ) Η υπέρμετρη διόγκωση των ρυθμίσεων με την έκδοση κανονιστικών πράξεων (διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.), μέσω της συνακόλουθης εκτεταμένης χρήσης νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων, τα άκρα όρια των οποίων πολλές φορές δεν τηρούνται.

2. Είναι, εξάλλου, προφανές ότι η άμεση λήψη πρόσθετων μέτρων για την ανάσχεση των αρνητικών αυτών φαινομένων επιβάλλεται από την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της χώρας μας τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως στην ΟΝΕ, όσο και στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Πολλώ δε μάλλον που η χώρα μας παραμένει μεταξύ εκείνων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία δεν έχουν διαμορφώσει πολιτική βελτίωσης της ποιότητας της νομοθέτησης, αν και έχει δεσμευθεί σχετικά κατ' επανάληψη στα κοινοτικά όργανα.

Ως τέτοια νοείται η νομοθετική πολιτική που αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων, με βάση ιδίως την εκ των προτέρων ανάλυση των επιπτώσεων κάθε ρύθμισης, την απλούστευση των υιοθετούμενων διαδικασιών, την κωδικοποίηση των εγκατεσπαρμένων ρυθμίσεων, την εμπρόθεσμη ενσωμάτωση του κοινοτικού δικαίου και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών στο ρυθμιστικό πλαίσιο. Αυτό, άλλωστε, επιτάσσει και το ίδιο το Σύνταγμα, άλλοτε ρητά και άλλοτε ερμηνευτικά, στο πλαίσιο των κατευθυντήριων αρχών του, που δεν παύουν να είναι δεσμευτικές για τον κοινό νομοθέτη.

3. Η πολυνομία και η κακονομία, με τις δυσμενείς συνέπειές τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή, εμφανίζονται ως πρόβλημα και σε άλλες χώρες. Η λήψη μέτρων για την ανάσχεση του φαινομένου και η υιοθέτηση κριτηρίων για την παραγωγή καλής ποιότητας ρυθμίσεων απασχολεί έντονα, εδώ και μια εικοσαετία, πολιτικούς και επιστήμονες σε όλο τον κόσμο, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, και από συναφείς εκθέσεις του ΟΟΣΑ. Σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις, αυτοί που έχουν τη νομοθετική και κανονιστική πρωτοβουλία οφείλουν να συνεξετάζουν και να συνεκτιμούν, κατά την εκπόνηση των ρυθμίσεων, πρόσθετα κριτήρια ποιότητας, πέρα από τα κριτήρια της νομιμότητας της ρύθμισης και των επιπτώσεών της στον κρατικό προϋπολογισμό.

Η νέα νομοθετική και κανονιστική πραγματικότητα, που διαμορφώνεται σε πολλές ευρωπαϊκές και άλλες ανεπτυγμένες διοικητικά χώρες, είναι το αποτέλεσμα της λεγόμενης «κανονιστικής μεταρρύθμισης» (Regulatory Reform), η οποία εισάγει κανόνες για την παραγωγή καλής ποιότητας ρυθμίσεων. Η μεταρρύθμιση αυτή,

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

που εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ευρύτερης πολιτικής για την κανονιστική απλούστευση (deregulation) και την απογραφειοκρατικοποίηση της διοίκησης (debureaucratization), έχει αποδειχθεί ότι αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για μια ευέλικτη και ανταγωνιστική οικονομία. Ο ΟΟΣΑ, ως γνωστόν, υπήρξε ο διεθνής οργανισμός που κατεξοχήν προώθησε την παραπάνω «κανονιστική μεταρρύθμιση», εκπονώντας το πρώτο σχετικό ολοκληρωμένο πρόγραμμα με το όνομα «Regulatory Reform», το οποίο έδινε έμφαση αφενός στον κοινωνικό διάλογο και τη διαφάνεια και, αφετέρου, στην «Ανάλυση Κανονιστικών Επιπτώσεων» («Regulatory Impact Analysis»).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, εξάλλου, προωθεί εδώ και καιρό μια πολιτική για την «Καλύτερη Νομοθέτηση» («Better Regulation»). Αρχικές επιμέρους πρωτοβουλίες υπήρξαν τα προγράμματα «SLIM» και «BEST», που είχαν ως στόχο την απλούστευση των διαδικασιών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ήδη, με αφετηρία την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας (Μάρτιος 2000) προωθείται μια ιδιαίτερης σημασίας μεταρρύθμιση για τη βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Προς αυτή την κατεύθυνση κινήθηκαν και πολλά από τα συμπεράσματα της τελευταίας Συνόδου των Υπουργών Δημόσιας Διοίκησης στο Λουξεμβούργο στις 8 Ιουνίου 2005.

Αλλά και σε πολλές χώρες-μέλη της ΕΕ και του ΟΟΣΑ εφαρμόζεται η «κανονιστική μεταρρύθμιση». Από τη δεκαετία του '80 και ιδίως κατά τη δεκαετία του '90, χώρες όπως ο Καναδάς, η Γερμανία, η Μ. Βρετανία, η Δανία, η Γαλλία, η Φινλανδία, η Ολλανδία, η Σουηδία και η Ιταλία εισήγαγαν τον έλεγχο ποιότητας των ρυθμίσεων με θετικά αποτελέσματα (αύξηση της παραγωγικότητας με αντίστοιχη μείωση του κόστους, βελτίωση της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών, ενίσχυση της διαφάνειας και περιορισμός της γραφειοκρατίας).

Σύμφωνα με τα συστήματα διασφάλισης της καλής ποιότητας των ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στις χώρες αυτές, ο έλεγχος ασκείται αφενός πριν από τη θέσπιση της ρύθμισης και, αφετέρου, μετά τη θέση της σε ισχύ. Η διαδικασία ελέγχου και η αξιολόγηση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων ανατίθεται σε ειδικές προς τούτο συγκροτούμενες μονάδες, οι οποίες συντονίζονται από μια κεντρική υπηρεσία που βρίσκεται συνήθως σε ανώτατο κυβερνητικό επίπεδο. Οι μονάδες αυτές υποστηρίζονται συχνά από εξειδικευμένα κέντρα και εμπειρογνώμονες, με σκοπό την καλύτερη τεκμηρίωση των εκθέσεών τους.

Η βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων μπορεί να επιτευχθεί κυρίως με την ακριβέστερη οριοθέτηση του

προβλήματος που έρχονται αυτές να αντιμετωπίσουν, τη μείωση των επιβαρύνσεων στην οικονομία και την κοινωνία, την εγγύηση διαφάνειας και συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων, καθώς και τη διασφάλιση της κοινωνικής συμμετοχής.

4. Στην Ελλάδα, παρά τις κατά καιρούς επισημάνσεις και εξαγγελίες, δεν είχε ληφθεί έως τώρα καμία σημαντική πρωτοβουλία για τη θέσπιση σύγχρονων και αποτελεσματικών μέτρων κανονιστικής μεταρρύθμισης. Πολλά σχέδια νόμων που καταρτίστηκαν για τον σκοπό αυτόν από ειδικές επιτροπές εγκαταλείφθηκαν επί μακρόν σε υπουργικά γραφεία και δεν βρήκαν τελικά τον δρόμο προς την Εθνική Αντιπροσωπεία. Όλα αυτά οδήγησαν στην εδραίωση της κακοδιοίκησης και της πολυνομίας επί ζημιά του πολίτη, της οικονομίας και της κοινωνίας των πολιτών.

5. Μια από τις πρώτες πρωτοβουλίες που ανέλαβε η παρούσα Κυβέρνηση είναι η επεξεργασία και κατάρτιση του σχεδίου νόμου «Έλεγχος ποιότητας νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων», το οποίο εγκρίθηκε από την Κυβερνητική Επιτροπή και κατατίθεται άμεσα στη Βουλή. Με αυτό το σχέδιο νόμου, για πρώτη φορά, προβλέπονται μέτρα και θεσπίζονται διαδικασίες που στοχεύουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των σημαντικών προβλημάτων, τα οποία παρατηρούνται στον τομέα της παραγωγής νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων στη χώρα μας.

6. Σύμφωνα με τους βασικούς στόχους της μεταρρύθμισης αυτής, κάθε ρύθμιση πρέπει:

α) Να εξετάζεται σε σχέση με την αναγκαιότητα που την επιβάλλει.

β) Να αξιολογείται ως προς τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της.

γ) Να προωθείται με διαφάνεια και με διαδικασίες συνεννόησης.

Για τον σκοπό αυτόν διενεργείται με τρόπο συστηματικό και συγκεκριμένο:

α) Ο έλεγχος αναγκαιότητας της ρύθμισης, όπου διαπιστώνονται ιδίως οι αδυναμίες και οι ατέλειες του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου, τεκμηριώνεται η ανάγκη συμπλήρωσης ή τροποποίησής του και ερευνάται η ύπαρξη συναφούς διεθνούς εμπειρίας.

β) Ο έλεγχος καταλληλότητας των ρυθμίσεων, ο οποίος αποσκοπεί ιδίως στον εντοπισμό των πλέον πρόσφορων, με κριτήρια αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και αποφυγής περιττών οικονομικών δαπανών, εναλλακτικών τρόπων αντιμετώπισης του υπό ρύθμιση προβλήματος, με στάθμιση του οφέλους και των επιπτώσεων στο κοινωνικό, οικονομικό και φυσικό περιβάλλον, τον προσδιορισμό των οργάνων, διαδικασιών

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

και μέσω εφαρμογής, καθώς και την εναρμόνιση των ρυθμίσεων με το ισχύον εγχώριο και διεθνές κανονιστικό πλαίσιο.

γ) Ο έλεγχος σαφήνειας, απλούστευσης και κατανόησης των ρυθμίσεων από τον πολίτη, περιλαμβανομένου του γλωσσικού ελέγχου των διατάξεων.

δ) Ο έλεγχος διαφάνειας, όπου προάγεται ιδίως η αναγκαία συνεννόηση. Ενισχύεται, έτσι, η δημοκρατική βάση νομιμοποίησης όχι μόνο της διοίκησης και των κανονιστικών ρυθμίσεων της, αλλά και του συνολικού συστήματος διακυβέρνησης.

ε) Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και αποφυγής περιττών οικονομικών δαπανών, στο πλαίσιο του οποίου αποσκοπείται ιδίως η διερεύνηση και τεκμηρίωση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων στην απασχόληση και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με έμφαση στην προστασία τους από δυσμενείς κανονιστικές και γραφειοκρατικές ρυθμίσεις, η ελάφρυνση και η κατάργηση γραφειοκρατικών εμποδίων και διαδικασιών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, η ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων με ιδιαίτερη έμφαση στους κλάδους της «νέας» οικονομίας (παραγωγή λογισμικού, επικοινωνιακή και πληροφορική τεχνολογία, κ.λπ.), καθώς και η προαγωγή της γενικότερης οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται, επίσης, οι επιπτώσεις των ρυθμίσεων στην ποιότητα του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης, η διασφάλιση της δημόσιας υγείας και ασφάλειας και της εν γένει ποιότητας της κοινωνικής ζωής.

Ειδικότερα, με αυτό το σχέδιο νόμου:

α) Δημιουργείται το κατάλληλο οργανωτικό σχήμα για τον έλεγχο καλής ποιότητας των ρυθμίσεων με τη σύσταση Κεντρικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Ρυθμίσεων και αντίστοιχων Τμημάτων στις οικείες Διευθύνσεις κάθε Υπουργείου και κάθε Περιφέρειας.

β) Καθορίζονται οι αρμοδιότητες των φορέων που εντάσσονται στο νέο σύστημα, π.χ. σύνταξη Έκθεσης Ελέγχου Ποιότητας για κάθε νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση που εκπονείται από την Κεντρική Διοίκηση, με ειδικό κεφάλαιο ανάλυσης επιπτώσεων για τις ρυθμίσεις που έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία.

γ) Θεσπίζεται διαδικασία αξιολόγησης αποτελεσμάτων εφαρμογής για τις ρυθμίσεις με σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία, αλλά και, γενικότερα, διαδικασία επανεξέτασης ισχυουσών ρυθμίσεων, με σκοπό την απλούστευσή τους και την ανταπόκρισή τους στις αρχές καλής νομοθέτησης.

Συνοψίζοντας, επισημαίνεται ότι η κανονιστική μεταρρύθμιση, η οποία εισάγεται για πρώτη φορά στη Χώρα μας, θα συμβάλει στον περιορισμό της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση της διοίκησης, τη μείωση του κόστους και την προσφορά καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο. Τα αποτελέσματα αυτά αναμένεται, όπως συμβαίνει και σε άλλες χώρες, να εκδηλωθούν άμεσα κυρίως στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού, στην υγεία, στη γεωργία, στη δημόσια ασφάλεια, στον τομέα των συναλλαγών και των χρηματοπιστωτικών εγγυήσεων καθώς και στις τηλεπικοινωνίες και τις μεταφορές.

Η ομιλία του Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελου Βενιζέλου

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στην ομιλία του, εξάλλου, ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, αναφερόμενος στη σκοπιμότητα, τις προϋποθέσεις και τις δυσκολίες για τον κυβερνητικό προγραμματισμό για την αξιολόγηση των επιπτώσεων από τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις, τόνισε τα εξής :

Ι. Επιτρέψτε μου να αρχίσω με μια εισαγωγική παρατήρηση για τον βασικό ρόλο του κράτους καθώς αυτό το ζήτημα βρίσκεται ουσιαστικά στον πυρήνα της συζήτησής μας. Δεν πρέπει να εκλαμβάνεται το κράτος ως μηχανισμός και μάλιστα κακής ποιότητας. Πρέπει να

εκλαμβάνεται ως η μεγάλη θεσμική, πολιτική και κοινωνική σχέση. Υπό την έννοια αυτή το κράτος – και στην έννοια του κράτους περιλαμβάνεται και η Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της (που δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ίδια η λειτουργία του κράτους σε πανευρωπαϊκό επίπεδο) – κρίνεται ως προς την ποιότητα και την αποτελεσματικότητά του, τώρα πια, με βάση ένα εντέλει κριτήριο: **Την ικανότητα αποτελεσματικής και έγκαιρης διαχείρισης κρίσεων.**

Έτσι ορίζεται στην εποχή μας η κυριαρχία και άρα έτσι αξιολογείται η λειτουργία του κράτους. Όταν δέλω κρίσεις, δεν εννοώ αναγκαστικά κρίσεις μεγάλες,

κρίσεις δηλαδή εξωτερικής ασφάλειας, ασφάλειας των συνόρων. Αλλά κρίσεις κάθε είδους: μικρές ή μεγάλες, διατροφικές, οικονομικές, ενεργειακές κ.λπ.

Αυτό σημαίνει, κατά τη γνώμη μου, και θέλω να το έχω τονίσει εισαγωγικά, ότι κάθε στοιχείο απορρύθμισης δεν είναι αυτόματα και αυτοδικαία καλό και αποτελεσματικό για την οικονομία, την αγορά, την κοινωνία, τον πολίτη, άρα και τον επιχειρηματία. Κάθε άλλο. Γιατί η απορρύθμιση δεν οδηγεί αναγκαστικά ούτε στην αυτορρύθμιση της αγοράς ούτε σε μια συμφωνημένη κοινωνική ρύθμιση, που δεν είναι ετερόνομη, αλλά προκύπτει μέσα από συλλογική διαπραγμάτευση όλων των επιπέδων. Μπορεί να οδηγήσει εντέλει σε μια επικίνδυνη, ως το πούμε έτσι, μεταφορά αρμοδιότητας από τον νομοθέτη, που θεσπίζει κανόνες με μια διαφανή διαδικασία, στον δικαστή, ο οποίος μπορεί να αποφασίζει κατά το δοκούν, με εναλλασσόμενο και αδιαφανή τρόπο. Δεν πρέπει συνεπώς να θεωρούμε ως αυτόχρονα θετική τη μεταφορά ποσοτήτων εξουσίας από τον δημοκρατικά νομιμοποιημένο νομοθέτη, στον δικαιοκρατικά νομιμοποιημένο δικαστή, ο οποίος όμως είναι, από ένα σημείο και μετά, ανεξέλεγκτος.

II. Μετά από αυτές τις εισαγωγικές παρατηρήσεις, πρέπει να σας πω, ότι κι εμείς είχαμε επί των ημερών της κυβέρνησής μας οργανώσει με πολύ μεγάλη επιμέλεια τα πράγματα, έτσι ώστε να προκύψει ένας νόμος για την ποιότητα της νομοθετικής λειτουργίας, με βάση τις συστάσεις του ΟΟΣΑ και τις τάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είχε συγκροτηθεί μια ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή υπό την προεδρία του νυν Αντιπροέδρου του ΣτΕ, του κ. Μιχάλη Βροντάκη, που είχε καταλήξει στην κατάρτιση ενός προσχεδίου νόμου, το οποίο δεν πρόλαβε να εισαχθεί στη Βουλή.

Πρέπει βέβαια να γνωρίζουμε ότι όταν ένας νόμος ρυθμίζει τη διαδικασία παραγωγής μελλοντικών νόμων, υπόκειται σε τροποποιήσεις από τους μελλοντικούς αυτούς νόμους. Επίσης ένας τέτοιος νόμος δεν μπορεί να επιβληθεί στο Σύνταγμα, στον Κανονισμό της Βουλής και στο Κοινοτικό Δίκαιο.

III. Αφού τα διευκρινίσαμε αυτά, έρχομαι στην ουσία του θέματος που δεν είναι τίποτα άλλο, κατά βάθος, από **το φαινόμενο του νομοθετικού πληθωρισμού και τα αίτιά του**. Τα αίτια του φαινομένου του νομοθετικού πληθωρισμού είναι, κατά τη γνώμη μου, εννέα:

Πρώτον, η αδράνεια και η κεκτημένη ταχύτητα: η πολυνομία παράγει πολυνομία.

Δεύτερον, η αδυναμία υπεύθυνης δράσης της διοίκησης. Η διοίκηση αδυνατεί ή δε θέλει να λάβει αποφάσεις, στο δικό της επίπεδο, με έκδοση διοικητικών πράξεων, γιατί έχει πλήρη αίσθηση της ευθύνης της. Της

επικοινωνιακής και κοινωνικής της ευθύνης, γιατί εκτίθεται επικοινωνιακά πολύ εύκολα, κυρίως όμως έχει συνείδηση της ποινικής της ευθύνης. Πάρτε το παράδειγμα των διαγωνισμών για την ανάθεση κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων. Αν προκύψει αντιδικία μεταξύ επιχειρηματικών συμφερόντων, αυτή δεν εξελίσσεται μόνο στα διοικητικά ή στα πολιτικά δικαστήρια ή ενώπιον των κοινοτικών οργάνων, αλλά είναι πάρα πολύ συχνά και ποινικού χαρακτήρα. Άρα γιατί να αναλάβει ευθύνες το διοικητικό όργανο, μονοπρόσωπο ή συλλογικό; Χαρακτηριστικό παράδειγμα η νομοθετική κύρωση των μεγάλων συμβάσεων. Μόνον έτσι εξηγείται το γεγονός ότι κάθε μεγάλη σύμβαση για δημόσιο έργο γίνεται νόμος του κράτους.

Τρίτη αιτία, η μεγάλη δυσχέρεια άσκησης της κανονιστικής αρμοδιότητας. Αντί να εκδώσουμε ένα Προεδρικό Διάταγμα, προτιμούμε να ψηφίσουμε ένα νέο νόμο, γιατί είναι πάρα πολύ στενή η πύλη του ελέγχου που ασκεί το ΣτΕ, μέσω της επεξεργασίας των σχεδίων των κανονιστικών διαταγμάτων.

Τέταρτη αιτία, η κρισιμότερη, οι πιέσεις των φορέων που ζητούν, για λόγους δικής τους ασφάλειας δικαίου, νόμο ψηφισμένο από τη Βουλή και συμφωνημένο από τα κόμματα ή έστω από την πλειοψηφία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι πιέσεις του επιχειρηματικού κόσμου για τις κατά καιρούς ρυθμίσεις φορολογικών ή ασφαλιστικών υποχρεώσεων και οι ρυθμίσεις για τα αναπτυξιακά κίνητρα. Άλλο παράδειγμα είναι οι ρυθμίσεις πολεοδομικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα, που πολλές φορές είναι αναγκαίες για να γίνει μια μεγάλη επένδυση.

Πέμπτη αιτία, οι πιέσεις που ασκεί η νομολογία. Όταν η νομολογία κάνει στροφές και μεταβάλλει ουσιαστικά τα κανονιστικά δεδομένα, βεβαιώς και πρέπει να παρέμβει ο νόμος να «συνομιλήσει» με τον δικαστή, γιατί διαφορετικά δεν μπορεί να γίνει απολύτως τίποτα. Και αυτό το ζούμε με σωρεία αποφάσεων, κυρίως του ΣτΕ.

Η έκτη αιτία είναι οι συνταγματικές προβλέψεις. Το Σύνταγμα κάθε χώρας προβλέπει την έκδοση εκτελεστικών νόμων για πολλά θέματα.

Η έβδομη αιτία είναι οι πολλές κοινοτικές μας υποχρεώσεις. Έχουμε υποχρέωση συμμόρφωσης στο Κοινοτικό Δίκαιο και μεταφοράς των Οδηγιών. Υπάρχει ένας νομοθετικός πληθωρισμός σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος εισάγεται στο εσωτερικό των κρατών-μελών.

Ογδοη αιτία, οι διεθνείς υποχρεώσεις. Υπάρχει σωρεία διεθνών συμβάσεων της χώρας. Το γεγονός ότι πολλοί από τους περίπου 110 κατ' έτος νόμους, είναι νόμοι κυρωτικοί διεθνών συμβάσεων, δεν σημαίνει ότι οι νόμοι αυτοί είναι αδιάφοροι. Πολλοί από αυτούς έχουν τεράστιο κανονιστικό περιεχόμενο, διαθέτουν δε

σχετικά αυξημένη τυπική ισχύ, υπερισχύουν των συνηθών τυπικών νόμων και μπορούν να ρυθμίζουν θέματα πολύ μεγάλου ενδιαφέροντος: από την πνευματική και βιομηχανική ιδιοκτησία, (π.χ. κατοχύρωση δικαιωμάτων επί του λογισμικού), μέχρι τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και άρα στον τρόπο κατάρτισης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην αδειοδότηση δημοσίων και ιδιωτικών έργων. Άρα μια κύρωση που μπορεί να περνάει σχεδόν αδιάφορα από τη Βουλή, χωρίς ο Έλληνας νομοθέτης να έχει δικαιώματα μεταβολής του ουσιαστικού περιεχομένου της σύμβασης, μπορεί να είναι καταλυτική για την αναπτυξιακή διαδικασία. Η Συνθήκη Ραμσάρ π.χ. κυρώθηκε «αβρόχοις ποσί». Εν τούτοις επηρεάζει την πολιτική γης και την κατάρτιση του χωροταξικού σχεδίου της χώρας, κατά τρόπο καταλυτικό.

Το πρόγραμμα NATURA ανήκει στο soft law, δεν είναι καν κανόνας δικαίου. Είναι στο μεταίχμιο μεταξύ κατευθυντήριας γραμμής και διακήρυξης. Εν τούτοις επηρεάζει καθοριστικά την πολιτική γης, που είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας ενδογενούς ανάπτυξης, μαζί με τους ανθρώπους. Έχουμε γη και διανοητικό κεφάλαιο, ως αυτόχθονες πόρους ανάπτυξης.

Και βέβαια **ένατη** αιτία, πολύ σημαντική, είναι η «κάθετη» οργάνωση της κυβέρνησης και της δημόσιας διοίκησης, δηλαδή η «φεουδαρχική» αντίληψη των υπουργείων, που αδυνατούν να λειτουργήσουν οριζόντια και συνεργατικά. Αυτό σημαίνει ότι το κάθε υπουργείο παράγει τους «νόμους του» και εκτελεί τους «νόμους του», ενώ τα προβλήματα της σύγχρονης πολιτείας, κοινωνίας και οικονομίας, είναι από τη φύση τους οριζόντια. Και εμείς κάναμε μεγάλη προσπάθεια οριζόντιας προσέγγισης των θεμάτων, στο κορυφαίο επίτευγμα των τελευταίων ετών, που είναι η ολυμπιακή προετοιμασία.

Επειδή είχα την τύχη να χειριστώ την οριζόντια αρμοδιότητα του συντονισμού της ολυμπιακής προετοιμασίας, ξέρω πώς το μοντέλο αυτό πέτυχε και είναι κρίμα που δεν εφαρμόζεται για άλλα θέματα, όπως είναι, για παράδειγμα, η προώθηση μεγάλων επενδύσεων, η δημόσια υγεία και κυρίως η απασχόληση, που είναι το κρισιμότερο ζήτημα.

Ο νομοθετικός πληθωρισμός οδηγεί σε **κρίση και έκπτωση του νόμου**. Η έκπτωση του νόμου επιβάλλει την **αναγωγή στο Σύνταγμα ή στο Κοινοτικό Δίκαιο απευθείας**. Η συχνή αναγωγή στο Σύνταγμα οδηγεί όμως σε έκπτωση του Συντάγματος, με αποτέλεσμα να θεωρούμε ότι μπορούμε να τα αλλάζουμε όλα εύκολα και γινόμαστε ένα είδος ασύντακτης χώρας, λόγω ελευθεριότητας στις συνταγματικές σχέσεις.

Και βέβαια αυτό θίγει τον πυρήνα του προβλήματος, και μη σας τρομάξει η λέξη: **τη σύγχρονη αντίληψη**

περί κρατικού προστατευτισμού της οικονομίας, όχι σε εθνικό επίπεδο όπως παλιά, αλλά σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλλον ούτε καν Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά σε επίπεδο δυτικής οικονομίας σε σχέση με τις πιέσεις που αυτή υφίσταται στο πεδίο πλέον του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου από την Κίνα και από την Ινδία. Δεν αναφέρομαι μόνον στα κλωστούφαντουργικά προϊόντα, αναφέρομαι σε βιομηχανικά προϊόντα και σε προϊόντα διανοητικής έντασης, γιατί δεν υπάρχει μόνο ο φθηνός Κινέζος κλωστούφαντουργός, αλλά θα προκύψει και ο Κινέζος Αρμάνι σε λίγο, ο οποίος βεβαίως θα κατακλύσει τη δυτική αγορά με άλλες αξιώσεις τιμής και ποιότητας.

IV. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, στο πώς καταστρώνουμε τα **κριτήρια ποιοτικού ελέγχου της νομοθεσίας**. Κατ' αρχάς έλεγχος της νομοθεσίας ασκείται κατά το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, με τους γνωστούς τρόπους : Ασκείται έλεγχος σε πολλά επίπεδα, αυτός είναι όμως τυπικός. Ένας έλεγχος παραδοσιακά νομικός και δημοσιονομικός, ο οποίος αναγκαστικά πρέπει να ενσωματωθεί στον κατάλογο των κριτηρίων και στον πίνακα των διαδικασιών ποιοτικού ελέγχου. Πρέπει όμως να προσθέσουμε και πολλά άλλα, νεωτερικότερα, κριτήρια.

Εγώ, με βάση τα όσα προβλέπουν ο ΟΟΣΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα όσα έχουν μελετήσει οι δύο νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, που λειτούργησαν επί ΠΑΣΟΚ και επί Νέας Δημοκρατίας, **καταρτίζω έναν πίνακα δεκατεσσάρων κριτηρίων και διαδικασιών:**

Πρώτον, ποιοτικός έλεγχος σημαίνει έλεγχος συνταγματικότητας. Διότι αν αυτά που κάνουμε προσκρούσουν στο ΣτΕ ή στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή στον Άρειο Πάγο ή στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, δεν κάναμε τίποτα. Αυτός ο έλεγχος ασκείται για πολλά νομοσχέδια και προληπτικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο (για τις συντάξεις του δημοσίου), από το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής και για τα κανονιστικά διατάγματα από το ΣτΕ.

Δεύτερον, έλεγχος κοινοτικότητας. Αλλιώς προσκρούουμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο «βασικός μέτοχος». Ποιός ήταν ο έλεγχος ποιότητας, αναπτυξιακών επιπτώσεων και κοινοτικότητας του νόμου αυτού; Χαρακτηριστικό παράδειγμα νόμου θνησιγενούς στην προκειμένη περίπτωση.

Τρίτον, νομοτεχνική επάρκεια, σαφήνεια, κωδικοποίηση και διαφάνεια. Κάτι που ελέγχεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο (συνταξιοδοτικά νομοσχέδια), από το ΣτΕ (για τα κανονιστικά διατάγματα) και από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, ούτως ή άλλως.

Τέταρτο κριτήριο, η δημοσιονομική κάλυψη και η φορολογική επιβάρυνση. Από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και με την Ειδική Έκθεση των αρμοδίων υπουργών, κατά το άρθρο 75, παράγραφος. 3 του Συντάγματος, ελέγχεται μόνον η δημοσιονομική κάλυψη και δεν ελέγχεται η φορολογική επιβάρυνση. Δηλαδή η μεταφορά πόρων από την ιδιωτική οικονομία στον κρατικό προϋπολογισμό. Θυμίζω ότι οι εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου και των αρμοδίων υπουργών, είναι εκθέσεις στενά δημοσιονομικές και όχι οικονομικές.

Πέμπτος έλεγχος είναι η **αναπτυξιακή συμβολή.** Βεβαίως και πρέπει να έχουμε μια έκθεση, η οποία να λέει, ποια είναι η επίδραση στο ΑΕΠ π.χ. ή τι στοιχεία καινοτομικότητας υπάρχουν.

Έκτο κριτήριο είναι η απασχόληση. Οι επιπτώσεις στην απασχόληση. Μόνο έτσι μπορούμε να ανταποκριθούμε στη λογική της Λισαβόνας, ελέγχοντας όχι μόνο την αναπτυξιακή επίπτωση, αλλά και την επίπτωση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας και, ει δυνατόν, πλήρους απασχόλησης.

Έβδομο, ισότητα των φύλων, που είναι και συνταγματική υποχρέωση και υποχρέωση από τη στρατηγική της Λισαβόνας.

Όγδοο, μεταχείριση των ατόμων με αναπηρία, δηλαδή προσβασιμότητα και ίσα δικαιώματα. Επίσης προκύπτουν όλα αυτά ως αναγκαστικά, καθώς είναι στοιχεία της συνταγματικότητας κάθε ρύθμισης.

Ένατο κριτήριο, επίσης αναπτυξιακό και συνταγματικό ταυτόχρονα είναι οι **περιβαλλοντικές επιπτώσεις.** Αν δεν έχει ο νομοθέτης περιβαλλοντική πολιτική, πολιτική γης, πολεοδομική πολιτική, τότε την πολιτική την ασκεί ο δικαστής. Επειδή όμως ο δικαστής δεν έχει ούτε ολική αντίληψη, ούτε σχεδιαστική ικανότητα και επειδή ο έλεγχός του είναι αποσπασματικός, είναι παρεμπιπτόν ως έλεγχος της συνταγματικότητας, αντιλαμβάνεστε ότι παράγονται αντιφάσεις και αδιέξοδα, τα οποία ζούμε σε ζητήματα όπως π.χ. οι οχληρές δραστηριότητες στο λεκανοπέδιο Αττικής ή οπουδήποτε αλλού.

Δεν θέλω να πω εδώ αναλυτικά την άποψή μου για τον νέο νόμο για τα ολυμπιακά ακίνητα. Θα σας πω μόνο (και το διατυπώνω αξιωματικά, αλλά αν προβληθεί αντίρρηση μπορώ να το τεκμηριώσω εις βάθος), ότι ο νόμος αυτός δεν πρόκειται να ισχύσει. Και δεν πρόκειται να ισχύσει, γιατί δεν συνοδεύεται από τις αναγκαίες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ αλλάζει τις χρήσεις γης και μετατρέπει προσωρινές κατασκευές σε μόνιμες λειτουργίες.

Με βάση τη νομολογία του ΣτΕ για την ολυμπιακή νομοθεσία θα προκύψουν τεράστια προβλήματα εφαρμογής των ρυθμίσεων, επειδή δεν έγιναν αυτά που έπρεπε να γίνουν διαδικαστικά και μελετητικά, ώστε να

ενσωματωθούν στην αιτιολογική έκθεση αυτού του νομοσχεδίου. Άρα περιττεύει να πούμε οτιδήποτε άλλο. Δεν θα σας πω δηλαδή για το πώς οργανώθηκε η σχέση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην κατασκευή των ολυμπιακών έργων, γιατί επιδιώχθηκε η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη μεγάλη αυτή δαπάνη, στην άμεση επένδυση, προκειμένου να προκύψουν αυτές οι υποδομές, αλλά δεν υπήρξε ανταπόκριση, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων στα ολυμπιακά χωριά.

Δέκατο κριτήριο, ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και μέριμνα για τις νησιωτικές και ορεινές περιοχές, που είναι και συνταγματική, αλλά και κοινοτική υποχρέωση ως στοιχείο της στρατηγικής της Λισαβόνας.

Ενδέκατο, η αντί-γραφειοκρατική αντίληψη, που είναι μια αναγκαία προσέγγιση από πλευράς διοικητικής επιστήμης, σε συνδυασμό με

Το **δωδέκατο κριτήριο,** που είναι και αυτό τεχνικό, **η νομοθετική οικονομία:** Αν χρειάζεται όχι το κανονιστικό περιεχόμενο, αλλά μία νέα νομοθετική διατύπωση, γιατί η κανονιστική ρύθμιση μπορεί να προκύπτει ερμηνευτικά.

Το **δέκατο τρίτο σημείο** είναι η **υπαρξη διαβούλευσης,** όχι μόνο για τη διαμόρφωση συναίνεσης, αλλά και γιατί για πολλά κρίσιμα νομοθετήματα αυτό είναι όρος της συνταγματικότητας. Ακόμα και αν ρυθμίζεις όχι με κανονιστική πράξη αλλά με νόμο ζητήματα πολεοδομικών ρυθμίσεων και περιβάλλοντος, πρέπει να έχεις ακολουθήσει μια οιονεί διοικητική διαδικασία, ανάρτησης, διαβούλευσης, συζήτησης με τις τοπικές κοινωνίες, αλλιώς πάσχει από αντισυνταγματικότητα και ο νόμος που ψηφίζει η Βουλή.

Δέκατο τέταρτο και τελευταίο κριτήριο: πρέπει να εγκαθιδρυθεί **ο περιοδικός έλεγχος της ισχύουσας νομοθεσίας.** Δηλαδή η περιοδική εκκαθάριση του νομοθετικού αποθέματος, γιατί μπορεί να έχουμε πολλούς ξεχασμένους, ανεφάρμοστους και περιττούς νόμους.

V. Όλα αυτά υπακούουν και σε μια σειρά από άλλους καταναγκασμούς, ένας από τους οποίους και τελειώνω με αυτό, είναι **ο σεβασμός της συλλογικής αυτονομίας.**

Όπου υπάρχει κατοχυρωμένη συλλογική αυτονομία και υποχρέωση συλλογικής διαπραγματεύσεως, η δυνατότητα παρέμβασης του νόμου είναι πάρα πολύ περιορισμένη. Μπορούμε πράγματι να κάνουμε μια μεγάλη άσκηση κοινωνικής ευθύνης και αναπτυξιακής προοπτικής, αφαιρώντας ύλη από την αρμοδιότητα του νομοθέτη και της διοίκησης και μεταφέροντας την ευθύνη για τα ζητήματα αυτά, στο πεδίο της συμφωνημένης δράσης των κοινωνικών εταίρων.

Αναρωτιέμαι: είμαστε ώριμοι ως κοινωνία, να συμφωνήσουμε στην ανάγκη κατάρτισης **μιας εθνικής κοινωνικής αναπτυξιακής συμφωνίας, η οποία να θέτει**

όλα τα θέματα; Να θέτει π.χ. όλα τα θέματα που επιχειρεί να θέσει η Κυβέρνηση, σε σχέση με το ασφαλιστικό και τις εργασιακές σχέσεις, στον ευρύτερο δημόσιο και κατά βάθος στον ιδιωτικό τομέα.

Αλλά μια εθνική κοινωνική αναπτυξιακή συμφωνία, σημαίνει ότι κάθε εταίρος προσέρχεται με αιτήματα, αλλά και με αντιπαροχές. Αντιπαροχές σε σχέση με τη συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ, σε σχέση με άμεσες επενδύσεις, σε σχέση με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, σε σχέση με τον εκσυγχρονισμό του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού, σε σχέση με τη συμμετοχή των εργαζομένων στην κερδοφορία.

Υπάρχει μια σειρά από ζητήματα, τα οποία θα μπορούσαν πράγματι να μεταφερθούν από την ύλη του

νομοθέτη, ο οποίος συνήθως δέχεται τα βέλη όλα της κριτικής, στην ύλη των κοινωνικών εταίρων. Όχι όμως με μια κορπορατίστικη αντίληψη (γιατί ο νεοκορπορατισμός, δεν είναι το μέλλον του σύγχρονου κράτους και της σύγχρονης μεταβιομηχανικής κοινωνίας και οικονομίας), αλλά με μία διάθεση κοινωνικής συναίνεσης και κοινωνικής συμφωνίας.

Μπορούμε να συνάψουμε αυτή την εθνική κοινωνική αναπτυξιακή συμφωνία και να διασφαλίσουμε την ποιότητα των ρυθμίσεων, μια που οι ρυθμίσεις θα είναι αντικείμενο της ίδιας της συμφωνίας και όχι κάποιου γραφειοκράτη, ο οποίος θα έρθει να διατυπώσει νομοτεχνικά την κρίσιμη διάταξη ;

Αφήνω να αιωρείται το ερώτημα.

Η ομιλία του Υφυπουργού Ανάπτυξης κ. Γιάννη Παπαθανασίου

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Ακολουθώντας τον λόγο έλαβε ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Γιάννης Παπαθανασίου, ο οποίος επικέντρωσε την ομιλία του στην κατεύθυνση προς την οποία πρέπει να κινείται ο νόμος που θα καθορίζει το πώς πρέπει να γίνονται οι νόμοι, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις τους από την εφαρμογή τους στην ανταγωνιστικότητα και το κόστος των επιχειρήσεων. Πρακτικά, τόνισε ο κ. Παπαθανασίου, οι τομείς στους οποίους θα πρέπει να στραφεί το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για να αλλάξει, εστιάζονται σε πέντε κατευθύνσεις :

Πρώτον, πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση, πριν ψηφισθεί οποιοσδήποτε νόμος, να γίνεται η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη, ευρύτερη διαβούλευση, προκειμένου το αποτέλεσμα του νόμου να μην είναι αποτέλεσμα εκείνου μόνον που τον σχεδιάζει αλλά να έχει προηγηθεί συζήτηση με εκείνον που θα κληθεί να τον εφαρμόσει.

Και αντί να τρέχουν εκ των υστέρων οι φορείς, όπως συνήθως συμβαίνει, να διορθώσουν ή να τροποποιήσουν τον νόμο, διότι ένας άλλος λόγος της πολυνομίας είναι ότι πολλοί νόμοι έρχονται να διορθώσουν νόμους οι οποίοι έγιναν πριν, επειδή ακριβώς δεν ελήφθησαν υπόψη εκ των προτέρων πρακτικά προβλήματα κατά την εφαρμογή τους.

Νομίζω, συνέχισε ο κ. Παπαθανασίου, ότι η ευρύτερη δυνατή διαβούλευση, πριν ψηφισθεί ο νόμος, είναι εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο, το οποίο και την πολυνομία μειώνει στον βαθμό που δεν χρειάζονται μετά τροποποιήσεις και κάνει τους νόμους καλύτερους,

αφού τελικά είναι αποτέλεσμα της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης.

Αυτό, τουλάχιστον γίνεται τώρα σε μεγάλη κλίμακα και θα ήθελα να πω ότι τελικά η καθυστέρηση που μπορεί να εμφανίζεται μέχρι την ψήφιση του νόμου, αξίζει τον κόπο στον βαθμό που προλαμβάνει και διορθώνει πιθανά λάθη.

Η δεύτερη παρέμβαση είναι στο να δημιουργηθεί γενικά ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, προκειμένου να μειωθεί το κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων. Αυτό νομίζω ότι όλες οι κυβερνήσεις θέλουν να το κάνουν, σημασία έχει σε ποιό βαθμό επιτυγχάνεται, πάντως είναι εξαιρετικά σημαντικό, στο να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον τέτοιο, το οποίο να δημιουργεί λιγότερο κόστος στις επιχειρήσεις, μείωση της γραφειοκρατίας, γενικά οτιδήποτε συμβάλλει στο να γλιτώνεις χρόνο.

Νομίζω ότι μέχρι τώρα είχαμε συνηθίσει να μετράμε το κόστος μόνον σε ό,τι πραγματικά υπάρχει η εκροή και δεν υπολογίζουμε καθόλου τι συνεπάγεται η καθυστερημένη απόφαση, η εκκρεμότητα του “άστο και θα δούμε” ή του να απαντήσω στο αίτημα, είτε πρόκειται για επένδυση, είτε πρόκειται για οποιαδήποτε απόφαση, να απαντήσω όποτε εγώ αποφασίσω. Ότι ο χρόνος συνεπάγεται μεγάλο κόστος, νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο πρέπει να συνειδητοποιηθεί από όλους.

Το τρίτο θέμα είναι η μείωση του κράτους και η μείωση των παρεμβάσεων γενικά. Όσο λιγότερο κράτος

έχουμε, όσο λιγότερες παρεμβάσεις, άρα και τόσο λιγότερο κόστος, θα προσέθετα εγώ και λιγότερους κίνδυνους συναλλαγής, και εδώ θα ήθελα να συμφωνήσω πραγματικά με αυτό το οποίο επίσης ελέχθη πριν, ότι είναι σημαντικό οι κοινωνικοί εταίροι να αφήνονται, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, να τα βρίσκουν μεταξύ τους σε όσο περισσότερα θέματα γίνεται.

Χαρακτηριστικότερη περίπτωση τέτοιας επιτυχίας, νομίζω ότι είναι οι συλλογικές συμβάσεις, που έχουν πετύχει εδώ και πάρα πολύ καιρό, να κλείνουν με βάση συμφωνίες των εργοδοτικών και των εργατικών οργάνωσεων.

Η τέταρτη παρέμβαση είναι προς την κατεύθυνση απλοποίησης των διαδικασιών, είτε λειτουργίας μιας επιχείρησης στον τομέα βιοτεχνίας και βιομηχανικών επιχειρήσεων. Έχει ήδη ψηφιστεί ένας σχετικός νόμος, αλλά και κυρίως ίδρυσης, αναφέρθηκαν και πριν και νομίζω ότι έχουν αναφερθεί πάρα πολύ, στο πόσα πιστοποιητικά χρειάζονται, πόση γραφειοκρατία χρειάζεται ή πόσος χρόνος τελικά χρειάζεται, πόσα έξοδα, και νομίζω ότι προς αυτή την κατεύθυνση έχει γίνει από το Υπουργείο Ανάπτυξης μια καταγραφή όλων των διαδικασιών και των πιστοποιητικών που απαιτούνται για την ίδρυση μιας επιχείρησης, είτε πρόκειται περί ανωνύμου εταιρείας, είτε πρόκειται περί μικρότερης επιχείρησης.

Αυξάνονται τα πιστοποιητικά και η γραφειοκρατία απίθανα, όταν πρόκειται και για επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος, όταν επεμβαίνουν μέσα Δήμοι και τοπική αυτοδιοίκηση και αυτή τη στιγμή είμαστε στη διαδικασία σε συνεννόηση και με τα συναρμόδια Υπουργεία, διότι ξέρετε όλες αυτές οι διαδικασίες μπήκαν κάποια στιγμή, με σκοπό κάτι το καθένα να διασφαλίσει. Δηλαδή, για να μη μου ξεφύγει κάτι βάλτε μια διαδικασία εδώ, για να εξασφαλίσω το άλλο βάλτε μια διαδικασία εκεί.

Έτσι, η απόφαση και η διαδικασία να απλοποιηθεί αυτό, είναι τελικά μια απόφαση 4-5 συναρμοδίων Υπουργείων, τουλάχιστον στον τομέα των εμπορικών επιχειρήσεων.

Εδώ εξαιρετικά μεγάλη σημασία θα έχει και η καθιέρωση του γενικού εμπορικού μητρώου, που θα είναι καταγεγραμμένα όλα εκείνα τα στοιχεία, τα οποία θέλουμε να έχουμε για μια επιχείρηση και τα οποία δεν χρειάζεται τελικά κάθε φορά να τα παίρνεις και να τα ξανακαταθέτεις και να τα ξαναδηλώνεις.

Από τη στιγμή που θα υπάρχουν αυτά κάπου καταγεγραμμένα, θα μπορεί όποιος τα χρειάζεται να πηγαίνει εκεί, να τα βρίσκει και έτσι θα αποφεύγει ο καθένας να πρέπει να ανατρέχει κάθε φορά και να βγάζει όλα αυτά τα πιστοποιητικά.

Ένα πράγμα το οποίο μου έκανε εντύπωση στο Υπουργείο και στη Γραμματεία που έχω την ευθύνη είναι ότι π.χ. στην υπόθεση των κρατικών προμηθειών, πέραν των άλλων διαδικασιών και καθυστερήσεων, κάθε φορά που αναβάλλεται ο διαγωνισμός, απαιτούνται ξανά όλα τα πιστοποιητικά, όλα τα χαρτιά, με όλα τα έξοδα και όλη την καθυστέρηση.

Πέραν του ότι ούτως ή άλλως αυτά είναι πολλά, και αυτό είναι ένα άλλο ζήτημα απλοποίησης, το οποίο έχουμε τώρα ξεκινήσει και μέσα στο καλοκαίρι θα έχουμε ολοκληρώσει κιόλας την πρότασή μας για την απλοποίηση στον τομέα των κρατικών προμηθειών.

Στα πλαίσια της απλοποίησης των διαδικασιών, θα ήθελα να τονίσω ότι πολύ μεγάλη σημασία για την αγορά, μια που σ' αυτό το κομμάτι έχω την ευθύνη, έχει η κωδικοποίηση που έγινε στο σύνολο των αγορανομικών διατάξεων: είναι η περιβόητη αγορανομική διάταξη 14 του '89 με άλλες καμιά 85αριά που έχουν βγει εκ των υστέρων, που κωδικοποιήθηκαν και πρώτον ξέρουμε επιτέλους τι συμβαίνει και κυρίως που τώρα περιμένουμε από τους φορείς, ο καθένας στον τομέα του και στο κομμάτι που ξέρει καλά και ζει, προτάσεις για την απλοποίηση.

Επειδή οι αγορανομικές διατάξεις καλύπτουν όλο το φάσμα της επιχειρηματικής δραστηριότητας και είναι κατά τομείς χωρισμένοι, είναι προφανές ότι κανένας δεν μπορεί να ξέρει τα πάντα καλύτερα από εκείνον που δραστηριοποιείται στον συγκεκριμένο χώρο.

Τέλος, **ο πέμπτος** και τελευταίος τομέας, που εδώ η χώρα μας έχει μείνει πολύ πίσω και νομίζω ότι όλοι πρέπει να κάνουμε συντονισμένα βήματα προς τα μπροστά, είναι να διευρύνουμε τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, σε όλες τις δραστηριότητες, σε όλους τους τομείς.

Στη σχέση επιχειρήσεων με κράτος, στη σχέση του κράτους, στον τρόπο υποβολής στοιχείων ή αναζήτησης στοιχείων, νομίζω ότι δεν λέω τίποτα καινούριο, τονίζοντας το πόσο πίσω έχουμε μείνει εκεί, το πόσο σημαντικό είναι να προχωρήσουμε εκεί, το πόσο σημαντικό είναι για τις μικρότερες επιχειρήσεις να διευρύνουν τη χρήση της τεχνολογίας, ειδικά γι' αυτές, όπου όπως είδαμε και από τη μελέτη που παρουσιάστηκε, εκεί το κόστος καθυστέρησης είναι εξαιρετικά, ποσοστιαία, πολύ μεγαλύτερο παρά στη μεγάλη επιχείρηση.

Νομίζω ότι αυτοί οι πέντε τομείς, στους οποίους πρακτικά επαναλαμβάνω έχουμε ρίξει το βάρος και έχουμε συγκεκριμένα μέτρα για την απλοποίηση – βελτίωση του κλίματος κ.λπ. είναι τομείς που βοηθούν, προκειμένου τελικά οι επιχειρήσεις και λιγότερο κόστος να έχουν και σε ένα ανταγωνιστικότερο περιβάλλον να κινούνται.

Η ομιλία της κ. Άννας Διαμαντοπούλου, Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Ο λόγος στη συνέχεια δόθηκε στην κ. Άννα Διαμαντοπούλου, Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ, η οποία επισήμανε ότι τα θέματα που έθεσε ο ΣΕΒ προς εξέταση στην εκδήλωση που οργάνωσε, δηλαδή το πώς αξιολογούμε τις επιπτώσεις ενός νόμου σε τρεις βασικούς τομείς, την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον καθώς και το κόστος προσαρμογής που δημιουργεί στις επιχειρήσεις, έχουν νομικές και συνταγματικές διαστάσεις και δημιουργούν και διάφορα πρακτικά προβλήματα στην επιχειρηματική δραστηριότητα για τα οποία πρέπει να υπάρξει κάποτε πολιτικό δια ταύτα.

Οι νόμοι, τόνισε η κ. Διαμαντοπούλου, δημιουργούν προβλήματα οικονομικά και προβλήματα προσαρμογής ακόμη και στους απλούς πολίτες.

Και τα δύο αυτά ζητήματα είναι εξαιρετικά μεγάλης σημασίας και θα έλεγα ότι δεν υπάρχει καμιά χώρα η οποία να τα έχει αντιμετωπίσει απολύτως αποτελεσματικά.

Υπάρχουν όμως παραδείγματα και υπάρχουν χώρες οι οποίες θα έλεγα ότι είναι «benchmarking» για να μπορέσει κανείς να τις ακολουθήσει.

Στο πρώτο θέμα, που εξαντλήθηκε στο πρώτο πάνελ, θα ήθελα να κάνω δύο πολύ μικρές παρατηρήσεις. Όταν ψηφίζεται ένας νόμος θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει μια μελέτη επιπτώσεων στο ΑΕΠ ή στην οικονομία συνολικότερα και ειδικότερα στο κόστος στον κοινωνικό τομέα, που μπορεί να περιλαμβάνει από τα ασφαλιστικά ταμεία μέχρι την ανεργία και στο θέμα του περιβάλλοντος.

Οι μελέτες αυτές μπορεί να είναι αποτελεσματικές μόνον όταν είναι μακροπρόθεσμες. Δηλαδή δεν μπορεί κανείς να κρίνει μια νομοθετική παρέμβαση με το τι επιτυγχάνει το επόμενο εξάμηνο.

Θα δώσω ένα παράδειγμα, που νομίζω ότι είναι από τα πιο αντιπροσωπευτικά για το «impact assessment» στην Ευρώπη, που έκανε η σουηδική κυβέρνηση, όταν προχώρησε στην απελευθέρωση της αγοράς των ταχυδρομείων. Υπήρχε η εκτίμηση ότι η συγκεκριμένη πολιτική βραχυπρόθεσμα θα οδηγούσε σε μείωση της απασχόλησης.

Ταυτόχρονα όμως θα δημιουργούσε μια μεγάλη αύξηση στη νέα μορφή επιχειρήσεων και υπηρεσιών που θα είχαν ως αποτέλεσμα σε μια πενταετία να άρχιζε η ανάκαμψη και η αύξηση της απασχόλησης με βιωσιμότητα και διάρκεια.

Βεβαίως τέτοιου είδους μελέτες έχουν μέσα τους το στοιχείο της υπόθεσης, αλλά οπωσδήποτε πρέπει να τις βλέπει κανείς σε βάθος χρόνου. Και πραγματικά επιβεβαιώθηκε και σήμερα ότι τα ταχυδρομεία είναι ένας από τους τομείς που δημιουργεί τις περισσότερες θέσεις εργασίας γιατί βέβαια δημιουργεί πολλές παράλληλες μορφές υπηρεσιών.

Για να μεταφέρω τη συζήτηση στο σήμερα και στην Ελλάδα θα έχει ενδιαφέρον να δούμε τις πρόσφατες συζητήσεις που έχουν προσελκύσει το δημόσιο ενδιαφέρον και θα πρέπει να τις προσεγγίσουμε μέσα από μια τέτοια ανάλυση.

Δηλαδή η απόφαση για τη νομοθετική ρύθμιση στις τράπεζες, θα πρέπει να λύσει το οξύτατο πρόβλημα των τραπεζών αλλά μέσα από μια λύση που δεν εξυπηρετεί μόνον το σήμερα αλλά θα διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Στη βάση αυτή θα πρέπει να εξετάσει η κυβέρνηση ποιες θα είναι μακροχρόνια οι επιπτώσεις στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τι επιπτώσεις θα δημιουργήσουν στο χρέος, άρα στη συνολική οικονομική κατάσταση της χώρας, άρα στην ανταγωνιστικότητα.

Επομένως, μέσα από αυτή τη λογική θα πρέπει να αντιμετωπιστεί το πώς θα λυθεί το θέμα των τραπεζών και όχι αν λύνουμε τώρα ένα πρόβλημα που έχει ημερομηνία λήξης και ημερομηνία έναρξης άλλων διαδοχικών προβλημάτων.

Αντίστοιχα, για να έρθω στο θέμα της ημερίδας, θα μπορούσε κανείς να κάνει μια τέτοιου είδους αξιολόγηση, αλλά ταυτόχρονα και ανάλυση της προσαρμογής του κόστους των επιχειρήσεων. Θα αναφέρω ένα παράδειγμα με τα μέτρα που επέβαλε η Κυβέρνηση με την αύξηση του ΦΠΑ.

Τι σημαίνει αύξηση του ΦΠΑ 1%; Σημαίνει μια οριζόντια επιβάρυνση υπηρεσιών και επιχειρήσεων, χωρίς να το έχουν προβλέψει στο δικό τους προϋπολογισμό ο τουριστικός πράκτορας, που έχει πουλήσει το πακέτο από πέρυσι το Μάιο. Επιβαρύνεται με ένα κονδύλι που το χρεώνεται ο ίδιος και που δεν το είχε προβλέψει, άρα έχει ένα σοβαρό πρόβλημα στον προγραμματισμό του και την ίδια στιγμή επιβαρύνεται διοικητικά η κάθε επιχείρηση.

Βεβαίως και προσπάθειες και βήματα έχουν γίνει στη χώρα προς αυτή την κατεύθυνση. Ο κ. Βενιζέλος αναφέρθηκε στην προσπάθεια που είχε γίνει για να

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

εναρμονίσουμε την πρόταση και σύσταση του ΟΟΣΑ, η οποία είχε γίνει πριν από πολλά χρόνια και αφορούσε τις κανονιστικές ρυθμίσεις, που φαντάζομαι ότι και ο κ. Παυλόπουλος σήμερα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτή τη ρύθμιση που την έχουν ακολουθήσει πολλές χώρες.

Τα εμπόδια είναι πολλά και η χώρα μας έχει και σημαντικότερα από άλλες χώρες αλλά βεβαίως πρέπει να φτάνουμε σε ένα δια ταύτα, δηλαδή τι μπορεί να γίνει και ποιες είναι οι προτεραιότητες.

Όταν μπαίνουμε στο δεύτερο κεφάλαιο, στην προσαρμογή των επιχειρήσεων, ποια είναι τα προβλήματα με απλά λόγια που δημιουργούνται στις επιχειρήσεις.

Οι περισσότεροι νόμοι δημιουργούν νέες διαδικασίες, οι διαδικασίες απαιτούν ανθρωπόωρες, απαιτούν επομένως μεταφορά χρήματος και κεφαλαίου από τον επιχειρηματία σε διαδικασίες που σχετίζονται με απλή διαχείριση αντί να επενδύουν σε παραγωγικές δραστηριότητες.

Δημιουργούν προβλήματα χρόνου και ο χρόνος γνωρίζουμε ότι είναι χρήμα. Δημιουργούν πολλές φορές προβλήματα αναπροσαρμογής σε προσαρμογές που είχαν γίνει, δηλαδή μια επιχείρηση ενώ προσαρμόσε το πλαίσιο της και τη λειτουργία της και μετά από τρία χρόνια επανέρχεται.

Δημιουργούν ανατροπές προγραμματισμών, όπως ανέφερα προηγουμένως με αποτέλεσμα να επιβάλλουν ένα επί πλέον κόστος στις επιχειρήσεις.

Υπολογίζεται δε, ότι όσο μικρότερη είναι μια επιχείρηση τόσο μεγαλύτερο είναι το κόστος που πληρώνει. Και υπολογίζεται ότι σε χώρες οι οποίες έχουν κάνει αποτύπωση αυτού του κόστους προσαρμογής, ότι είναι περίπου στο 4% του συνολικού πλούτου που παράγουν οι επιχειρήσεις.

Και βέβαια αυτή η μελέτη έχει γίνει από τη Σουηδία που είναι μια χώρα που εκτιμά ότι δεν έχει προχωρήσει αρκετά.

Άρα σε ένα υπαρκτό πρόβλημα οι απαντήσεις έχουν να κάνουν βεβαίως με την εθνική νομοθεσία, την ποιότητα της εθνικής νομοθεσίας, τον τρόπο που ασκείται το νομοθετεί και το μεγάλο πρόβλημα των τροπολογιών. Και βέβαια προστίθεται και η ευρωπαϊκή νομοθεσία και οι κανονισμοί.

Νομίζω ότι ιδιαίτερα ο κ. Βενιζέλος ήταν εξαιρετικά αναλυτικός στις προϋποθέσεις για την ποιότητα αυτών των νόμων. Ο κ. Παυλόπουλος μας είπε τις προθέσεις της Κυβέρνησης.

Εγώ θα ήθελα να σταθώ σε τρία πράγματα. **Ποιά είναι τα εργαλεία που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, ποιές είναι οι εμπειρίες που έχουμε και ποιές είναι οι προϋποθέσεις, ώστε τα παραπάνω να μπορούν να εφαρμοστούν.**

Ξεκινάω από **τα εργαλεία**. Υπάρχουν πολύ σημαντικά μεθοδολογικά εργαλεία, στα οποία βασίστηκε και η μελέτη του ΣΕΒ. Δηλαδή υπάρχει η περίφημη μέθοδος «ΜΙΣΤΡΑΛ», υπάρχει το «standard cost model», τα οποία χρησιμοποιούν αυτή τη στιγμή επτά χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία ουσιαστικά βασίζονται στην ίδια λογική.

Το πρώτο είναι να γίνεται μια πολύ λεπτομερής ανάλυση όλων των δεδομένων που αφορά κάθε κατηγορία σχέσεων του επιχειρηματία με το κράτος.

Δηλαδή παίρνουμε τη φορολογία και αναλύουμε όλες τις επιμέρους περιπτώσεις που αφορούν τη φορολογία.

Δεύτερο, βλέπουμε το θέμα της απασχόλησης και εδώ υπάρχει μεγάλη διαπραγματεύση και συζήτηση των συνδικάτων, γιατί η νομοθεσία για την απασχόληση αφορά ουσιαστικά τρεις μεγάλες κατηγορίες. Τις προσλήψεις, τις συνθήκες εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού και τις απολύσεις.

Σε όλες τις χώρες αυτές οι τρεις κατηγορίες περιλαμβάνουν μια σειρά από νομοθετήματα, τα οποία δημιουργούν μεγάλα κόστη αλλά και χρονοβόρες διαδικασίες. Εδώ συνδικάτα και επιχειρηματίες σε πολλές χώρες έχουν προσπαθήσει να βρουν κοινές λύσεις.

Και **το τρίτο** βέβαια είναι το θέμα του περιβάλλοντος.

Όταν γίνεται η ανάλυση αυτών των δεδομένων, τότε κατά κανόνα, γίνεται μια προσπάθεια να βρεθεί μοντέλο με βάση το οποίο οι επιχειρήσεις θα καταθέσουν την άποψή τους, άρα να γίνει η bottom-up προσέγγιση. Με βάση τις θεματικές συζητήσεις και την οργανωμένη μέθοδο, οι ίδιες οι επιχειρήσεις καταγράφουν και αναλύουν τα προβλήματά τους.

Επιβάλλεται να μπου στόχοι, η κάθε κυβέρνηση να βάλει το δικό της στόχο και, όπως είπε πριν ο κ. Κυριακόπουλος, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Ευρωπαϊκή Ένωση το 2000 έβαλαν ως στόχους να μειώσουν τον όγκο της νομοθεσίας σε σελίδες στο 25% και 10%, να μειώσουν τον αριθμό των παραγόμενων νομοθετημάτων μέσα σε μια δεκαετία. Η Ολλανδία έβαλε ως στόχο κάθε φορά που παράγεται ένας νέος νόμος να αποσύρεται ένας άλλος.

Επιβάλλεται να μπου στόχοι συγκεκριμένοι, τι θέλουμε να πετύχουμε και να υπάρχει ένας τρόπος παρακολούθησης της υλοποίησης αυτών των στόχων.

Δηλαδή μια κυβέρνηση να μπορεί να κρίνεται όχι απλά από την πολιτική προσέγγιση για τον νόμο που ψηφίζει αλλά και από το τι επιτυγχάνει σχετικά με τον στόχο που βάζει με τον νόμο αυτό.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Όσον αφορά τις **εμπειρίες**, στην Ευρώπη έχουν ουσιαστικά τρεις χώρες. Η Μεγάλη Βρετανία, η Δανία και η Ολλανδία. Και νομίζω ότι αν θέλαμε να πάμε σε ένα μοντέλο που θα ταίριαζε στη χώρα μας, θα πρότεινα ένα σύστημα μικτό γιατί δεν μπορούμε να αντιγράψουμε κανένα μοντέλο.

Και βεβαίως θα μπορούσε κάποιος να πει ότι εσείς ήσασταν είκοσι χρόνια στην εξουσία γιατί δεν τα κάνατε. Να πούμε ότι όλα αυτά τα θέματα είναι εξαιρετικά σύγχρονα. Δεν είναι κάτι που έχει γίνει οργανωμένα στις άλλες χώρες. Είναι μοντέλα που δοκιμάζονται. Σε όλες τις χώρες ξεκίνησαν ουσιαστικά από το '96 - '97 και μετά. Αλλά έχουμε ήδη τις πρώτες εμπειρίες.

Ουσιαστικά το μοντέλο που λειτουργεί στηρίζεται στην ύπαρξη μιας δημόσια ή μιας ανεξάρτητης αρχής. Η μονάδα αυτή αναλαμβάνει την παρακολούθηση αλλά και τη συγκέντρωση των απόψεων που έχει καταθέσει ένα συμβουλευτικό σώμα, στο οποίο συμμετέχουν επιχειρήσεις, καταναλωτές, ακαδημαϊκοί, συνδικάτα και πολίτες. Και τέλος υπάρχει ένα επιτελικό σώμα για την πολιτική βαρύτητα των τελικών αποφάσεων που απαρτίζεται από πολιτικούς

Εδώ νομίζω όμως, επειδή ο κ. Παυλόπουλος είπε ότι είναι ενδιαφέρουσα η συζήτηση για την τελική απόφαση, νομίζω ότι αυτά τα μοντέλα μπορεί κανείς να τα μελετήσει και να φτάσουμε στο δια ταύτα και έρχομαι στις προϋποθέσεις και τελειώνω.

Αν είχαμε μια τέλεια νομοθεσία αυτήν τη στιγμή, δηλαδή από εδώ και πέρα αποφασίζαμε και συμφωνούσαμε όλοι και το Κοινοβούλιο νομοθετούσε με τον πλέον τέλειο τρόπο, θα λύναμε το πρόβλημα; Δηλαδή αυτόματα οι επιχειρήσεις μας δεν θα είχαν πρόβλημα;

Δυστυχώς δε θα επιτυχανόταν αυτό, γιατί υπάρχουν άλλες **προϋποθέσεις**, στις οποίες και θα αναφερθώ.

■ Πρώτον, οι χώρες στις οποίες προαναφέρθηκα, Βρετανία, Ολλανδία και Δανία, είναι οι πρωτοπόροι στην Ευρώπη, αλλά και στον κόσμο, **στην κοινωνία της πληροφορίας**.

Η οποιαδήποτε απλοποίηση των διαδικασιών οπουδήποτε τη βλέπουμε να υλοποιείται, προϋποθέτει εξαιρετικά υψηλό επίπεδο της χρήσης της πληροφορικής, της μηχανοργάνωσης και των νέων τεχνολογιών, τόσο στη δημόσια διοίκηση όσο και στις επιχειρήσεις.

Εκτιμώ και το έχω πει πολλές φορές ότι **η χώρα χρειάζεται έναν εθνικό στόχο. Ο εθνικός στόχος είναι η χώρα να μπει μέσα στις 15 πρώτες χώρες στην κοινωνία της πληροφορίας την επόμενη εικοσαετία, κάτι που είναι εφικτό.**

Για να επιτύχει αυτόν τον στόχο έχει στα χέρια της ένα πρώτο εργαλείο, που είναι το ΚΠΣ και το ΠΑΣΟΚ έχει ήδη προτείνει για το 4ο ΚΠΣ να διατεθεί το 40% στην παιδεία, στην κοινωνία της πληροφορίας, στην έρευνα και τεχνολογία.

■ Δεύτερο θέμα, πολύ σημαντικό, είναι **η απίστευτη πολυνομία και οι πολλοί ελεγκτικοί μηχανισμοί**. Ο ένας ελέγχει τον άλλο, ελεγκτικοί μηχανισμοί για τους ελεγκτές και ακόμα πιο μεγάλοι εθνικοί και αδιάφθοροι μηχανισμοί με αποτέλεσμα να έχουμε μια σειρά ελεγκτικών μηχανισμών που ο ένας επικαλύπτει τον άλλον.

Τώρα ίσως ήρθε η στιγμή να κάνουμε έναν εθνικό διάλογο γι' αυτό που είναι σε ανεπάρκεια στην ελληνική πολιτική σκηνή, στην ελληνική δημόσια και κοινωνική ζωή και **είναι η εμπιστοσύνη**.

Υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης. Έχουμε φτάσει πλέον σε ένα σημείο, που οφείλουμε να αναστρέψουμε τον τρόπο που λειτουργούμε.

Να δώσουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στον πολίτη, ο πολίτης να δώσει εμπιστοσύνη στο κράτος, να δώσουμε εμπιστοσύνη στον επιχειρηματία και το αντίστροφο. Επειδή αυτά δεν αλλάζουν από τη μια μέρα στην άλλη θα πρέπει όλοι να συμφωνήσουμε ότι, σε περίπτωση ελέγχου, όταν κάποιος δεν τιμά την εμπιστοσύνη που του έχει δείξει το κράτος, τότε το κράτος πρέπει να είναι αμείλικτο.

Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα απλοποίησης πάρα πολύ των διαδικασιών και ελαχιστοποίησης των ελεγκτικών μηχανισμών. Θέλει όμως μια πολιτική και κοινωνική συμφωνία, για να αλλάξει ο πυρήνας της νομοθεσίας.

■ Ένα ακόμη σημαντικό θέμα σχετίζεται με **τη συνέχεια του κράτους**. Ένα κράτος που κάθε φορά που αλλάζει η κυβέρνηση αλλάζει όλος ο διευθυντικός μηχανισμός, δεν μπορεί να απλοποιήσει ποτέ τις διαδικασίες του και να γίνει ευέλικτο και αποτελεσματικό. Γιατί κάθε αλλαγή απαιτεί πάνω από όλα χρόνο. **Αρα η αυτονόμηση του κράτους και του πολιτικού συστήματος είναι προϋποθέσεις**.

■ Τελειώνω με **την ευθύνη των ιδίων των επιχειρήσεων**. Οι ίδιες οι επιχειρήσεις έχουν ανάγκη εσωτερικών, μεγάλων αναδιαρθρώσεων, που ξεκινούν από το θέμα της εμπιστοσύνης που είπαμε πριν, από την κοινωνία της πληροφορίας, από την εφαρμογή των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης, από την εφαρμογή των συστημάτων ολικής ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης, που θα βοηθήσουν και τις ίδιες να έχουν πιο αποτελεσματική σχέση με το κράτος.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒ

Τα γενικότερα συμπεράσματα καθώς και οι προτάσεις για τη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα και στο κόστος από τη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις της διοίκησης παρουσιάστηκαν από τον Αντιπρόεδρο του ΣΕΒ κ. Χάρη Κυριαζή, ο οποίος εξέφρασε και τη μεγάλη προσδοκία που γεννήθηκε από τις εργασίες της εκδήλωσης. Θα πρέπει όμως στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι πριν από την οριστική διατύπωση των συμπερασμάτων και των προτάσεων επί του αντικειμένου της εκδήλωσης του ΣΕΒ, προηγήθηκε Κύκλος Επιχειρηματολογίας σε συζήτηση που διεξήχθη σε Στρογγυλό Τραπέζι με συντονιστή τον κ. Τάκη Πολίτη, Επιστημονικό Διευθυντή του ΙΟΒΕ, στην οποία πήραν μέρος διαπρεπείς ομιλητές. Ειδικότερα, ο κ. Χάρης Κυριαζής τόνισε τα εξής :

Στη σημερινή εκδήλωση παροσιάστηκαν ιδέες, εκφράστηκαν απόψεις και διατυπώθηκαν προτάσεις οι οποίες μας αφορούν όλους, την κοινωνία γενικά, τη δημόσια διοίκηση, τον επιχειρηματικό κόσμο.

Διαπιστώνουμε καθημερινά ότι το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο στην Ελλάδα είναι ένας από τους παράγοντες που αποθαρρύνουν τις επενδύσεις και την επιχειρηματική δράση. Προβλήματα σχετικά με την πολυνομία, τη γραφειοκρατία, την αδιαφάνεια, τις απρόβλεπτες αλλαγές κανόνων, το υψηλό κόστος λειτουργίας, τις καθυστερήσεις, τις συνεχείς αναβολές, αλλά και τη διαφθορά, επηρεάζουν και αποθαρρύνουν την υγιή επιχειρηματικότητα και ενισχύουν την επιχειρηματικότητα που αποβλέπει στο γρήγορο και ευκαιριακό κέρδος.

Οι πολύπλοκες απαιτήσεις της δημόσιας διοίκησης έναντι των επιχειρήσεων και η αναποτελεσματική λειτουργία της αυξάνουν σημαντικά την αβεβαιότητα και επομένως τον επιχειρηματικό κίνδυνο και δημιουργούν υψηλό κόστος προσαρμογής.

Συνεπάγονται αβεβαιότητα και σημαντικές καθυστερήσεις, τη στιγμή που οι εξελίξεις και οι αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον σημειώνονται με ραγδαίους ρυθμούς. Αυτό πολλές φορές έχει ως αποτέλεσμα τη ματαίωση επενδυτικών έργων με αρνητικές συνέπειες στην ανταγωνιστικότητα της χώρας.

Επηρεάζουν τις επιχειρήσεις κάθε μεγέθους, πολύ περισσότερο δε τις μικρές επιχειρήσεις με αποτέλεσμα συχνά αυτές να βραδυπορούν ή να μην εκμεταλλεύονται ευκαιρίες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την ανάπτυξή τους.

Εξετάσαμε δύο ενότητες θεμάτων:

1. Το κόστος προσαρμογής των επιχειρήσεων στις διοικητικές απαιτήσεις και

2. Την εισαγωγή του θεσμού της ανάλυσης των επιπτώσεων από νέες ρυθμίσεις στην ανταγωνιστικότητα.

Από τις παρουσιάσεις και συζητήσεις που αφορούσαν την πρώτη ενότητα, προκύπτουν οι παρακάτω διαπιστώσεις :

Πρώτον, η γραφειοκρατία που επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων ορίζεται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο. Αποτελείται από τις διαδικασίες που χρειάζεται να πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις για να ανταποκρίνονται στις διοικητικές απαιτήσεις και αφορούν όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης. Περιλαμβάνει επίσης τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση επιχειρηματικών δράσεων που σχετίζονται με τις επενδύσεις και την ανάπτυξή τους. Περιλαμβάνει, τέλος, τις καθυστερήσεις στην είσπραξη αμοιβών από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σίγουρα, ο κατάλογος που χρησιμοποίησε η έρευνα ΣΕΒ - ΙΟΒΕ δεν είναι εξαντλητικός, άλλωστε, οι ερευνητές δήλωσαν ρητώς τομείς που δεν περιέλαβαν. Όμως αποτελεί καλή αρχή, στηρίζεται στη γνώση και εμπειρία επιχειρηματικών μονάδων και επικεντρώνεται σε διαδικασίες που δημιουργούν σημαντικό κόστος.

Όπως φάνηκε και από τη συζήτηση του στρογγυλού τραπεζιού, μπορούμε και πρέπει να τον συμπληρώσουμε συστηματικά, ιδίως γιατί κάποιες γραφειοκρατικές διαδικασίες που δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν είναι επιβαρυντικές για ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων.

Δεύτερον, η γραφειοκρατική επιβάρυνση δεν είναι αφηρημένο μέγεθος, μπορεί να μετρηθεί ποσοτικά σε όρους αναγκαίας απασχόλησης και νομισματικού κόστους και να τεθούν συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι για τη μείωσή της.

Τρίτον, το κόστος της γραφειοκρατίας αποδεικνύεται πολύ σημαντικό για τις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και ιδιαίτερος μεγάλο για τις μικρές επιχειρήσεις, καθώς αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 10% της προστιθέμενης αξίας σε αυτές.

Τέταρτον, το κόστος της γραφειοκρατίας μειώνεται όταν εισάγεται η ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

Πέμπτον, πολλά βάρη δημιουργούνται από ξεπερασμένες ρυθμίσεις, που οι απαιτήσεις τους δεν ανταπο-

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΒΕΒΛΙΘΕΙΣ

κρίνονται στη σημερινή εποχή. Το κανονιστικό πλαίσιο σε πολλές περιπτώσεις δεν συμβαδίζει με τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς του κράτους.

Χρειαζόμαστε αποτελεσματικότερα νομοθετικά και ρυθμιστικά συστήματα που θα εξασφαλίζουν ασφάλεια, διαφάνεια, νομιμότητα, αποδοτικότητα και εμπειρία με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των νόμων και της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας.

Και αυτή η τελευταία διαπίστωση μας οδηγεί στα συμπεράσματα που εξάγονται από τις διερευνήσεις της δεύτερης ενότητας θεμάτων, που αφορούσε την ανάλυση επιπτώσεων από τις νέες ρυθμίσεις.

Η ποιότητα των νόμων είναι από μόνη της ένας παράγοντας, ο οποίος επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα. Όμως έχει επιπτώσεις και σε όλους τους άλλους παράγοντες που καθορίζουν την ανταγωνιστική θέση μιας χώρας καθώς επηρεάζει:

- την εμπιστοσύνη των επενδυτών και των καταναλωτών,
- την τεχνολογική πρόοδο και την προώθηση των καινοτομιών,
- τη λειτουργία του ανταγωνισμού,
- τις συναλλαγές των πολιτών με το Δημόσιο,
- τις σχέσεις μεταξύ των πολιτών,
- την ίδια τη διάρθρωση και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης,
- τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος και κατ' επέκταση και την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού,
- τη λειτουργία του συστήματος υγείας και πρόνοιας,
- την προστασία του περιβάλλοντος.

Δεν αμφισβητεί κανείς την αναγκαιότητα της ύπαρξης κανονιστικών πλαισίων σε μια κοινωνία. Τα κανονιστικά πλαίσια όμως πρέπει να είναι σαφή, απλά και αποτελεσματικά. Να εξυπηρετούν τους σκοπούς τους και να μην αποτελούν εμπόδιο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Η σύνταξη αναλύσεων επιπτώσεων κάθε νέου νομοθετήματος αποτελεί έναν μηχανισμό για τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας.

Στη σημερινή εκδήλωση, προκειμένου να καταδειχθεί η σημασία αυτού του μηχανισμού, παρουσιάστηκε μια ενδεικτική μεθοδολογική προσέγγιση για την ανάλυση των επιπτώσεων του νόμου για την αξιοποίηση των ολυμπιακών εγκαταστάσεων.

Αν και ο νόμος αυτός δεν συνεπάγεται γενικευμένης φύσεως επιπτώσεις στο σύνολο ή σε μεγάλο μέρος των επιχειρηματικών μονάδων της χώρας, η

ανάλυση των διατάξεων του οδηγεί στη δυνατότητα διατύπωσης συγκεκριμένων σκέψεων για βελτίωση των προσδοκιών εξ αυτού.

Συνολικά, ο νόμος φαίνεται να εξυπηρετεί την ανταγωνιστικότητα και να συνεπάγεται οφέλη μεγαλύτερα από τα κόστη για όλες τις κατηγορίες πληθυσμού και φορέων, τις οποίες αφορά. Υπάρχουν όμως επιλογές που αυξάνουν κόστη και κινδύνους και που θα μπορούσαν να προσαρμοστούν, εάν είχε προηγηθεί η ανάλυση επιπτώσεων. Ενδεικτικά, τέτοιες επιλογές αφορούν το υψηλό κόστος διοίκησης και την επιβολή σχετικά υψηλού ειδικού φόρου υπέρ της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Παράλληλα, όμως, η ανάλυση των επιπτώσεων του νόμου οδηγεί σε πιο συγκεκριμένες και ποσοτικοποιημένες διατυπώσεις των στοχεύσεων του, και, μέσω αυτών, στη δυνατότητα αποτελεσματικότερης παρακολούθησης των ενεργειών που θα υλοποιούν τις διατάξεις του νόμου.

Η εμπειρία από τις προσεγγίσεις που έχουν εφαρμοστεί σε άλλες χώρες είναι πλούσια. Διαλέξαμε μία προσέγγιση που ταιριάζει στις συνθήκες μας. Μπορούμε ενδεχομένως να βρούμε καλύτερες προσεγγίσεις. Δεν έχουμε όμως κανένα λόγο να επιβραδύνουμε την εφαρμογή αυτής της διαδικασίας και πρέπει να προχωρούμε πλέον στη σύνταξη ολοκληρωμένων αναλύσεων για κάθε νόμο και για κάθε ρυθμιστική παρέμβαση πριν την εισαγωγή τους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

A. Θεσμοθέτηση του μηχανισμού ανάλυσης των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου στην ανταγωνιστικότητα

Ο μηχανισμός ανάλυσης των επιπτώσεων του νομοθετικού έργου στην ανταγωνιστικότητα έχει ήδη θεσμοθετηθεί σε πολλές χώρες και προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για την υιοθέτηση του μηχανισμού ανάλυσης επιπτώσεων της νομοθεσίας, όμως, πρέπει καταρχήν **να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο το οποίο θα συμβάλει στη μεγιστοποίηση των ωφελειών του.**

Το πλαίσιο αυτό προϋποθέτει:

- την υιοθέτηση του μηχανισμού σε υψηλό πολιτικό επίπεδο στρατηγικής για νομοθετική αναμόρφωση,
- την υιοθέτησή του από όλα τα κυβερνητικά επίπεδα για την παραγωγή νόμων,
- τη δημιουργία διαδικασιών ελέγχου της ποιότητας υπό την εποπτεία κεντρικού ειδικού φορέα. Όπως τονίζεται και σε σχετικές αναλύσεις του ΟΟΣΑ, παράλληλα

με τη θεσμοθέτηση της σύνταξης αξιολόγησης επιπτώσεων πρέπει:

- Να εξασφαλισθεί η μεγιστοποίηση της πολιτικής υποστήριξης του θεσμού.
- Να υιοθετηθούν μηχανισμοί εκπαίδευσης των αρμόδιων οργάνων.
- Να γίνεται χρήση μιας συγκεκριμένης αλλά ταυτόχρονα ευέλικτης αναλυτικής μεθόδου.
- Να ενσωματωθεί γενικότερα ο μηχανισμός ανάλυσης επιπτώσεων στη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικών.

Είναι σημαντικό στις αναλύσεις επιπτώσεων κάθε νέου νομοθετήματος, να δίνεται έμφαση στη μέτρηση του διοικητικού βάρους που δημιουργεί στις επιχειρήσεις και να αναζητούνται εκείνες οι εναλλακτικές λύσεις οι οποίες δημιουργούν μηδενικό βάρος ή ακόμη καλύτερα περιορίζουν το ήδη υφιστάμενο.

B. Μείωση του κόστους προσαρμογής των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της δημόσιας διοίκησης

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μείωση του διοικητικού κόστους για τις επιχειρήσεις, είναι καταρχήν η **μέτρησή του με ενιαία μεθοδολογία**. Η ενδεικτική εφαρμογή που παρουσιάστηκε στην ημερίδα αποτελεί χρήσιμη εκκίνηση. Πέρα από αυτό όμως, μπορούν να ληφθούν άμεσα μερικά μέτρα για τη μείωση του κόστους προσαρμογής των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της δημόσιας διοίκησης.

Κατά πρώτο λόγο, η εισαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στους τομείς των εργασιακών ρυθμίσεων και των αδειοδοτήσεων θα περιορίσει σημαντικά το γραφειοκρατικό κόστος που σχετίζεται με αυτές και που είναι μεγάλο. Το κόστος της απαιτούμενης προσπάθειας είναι μικρό σε σύγκριση με τα αναμενόμενα οφέλη. Δεν φαίνεται να υπάρχει κανένας ορθολογισμός στη διατήρηση του status quo.

Σημαντικό ρόλο στη βελτίωση θα παίξει και η εξασφάλιση ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των υπηρεσιών, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πολλαπλή υποβολή ή η μεταφορά δικαιολογητικών από τη μία υπηρεσία στην άλλη.

Δεύτερον, μπορεί πολύ εύκολα να ενσωματωθούν οι απαιτήσεις για την παροχή στατιστικών στοιχείων σε ενιαίο ερωτηματολόγιο που θα διαχειρίζεται μία μόνο υπηρεσία του Δημοσίου και στη συνέχεια θα παρέχει επιμέρους τμήματα πληροφοριών στις άλλες υπηρεσίες που τα χρειάζονται. Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία θα μπορούσε να εκσυγχρονισθεί για να επιτελέσει αυτό το έργο. Θα ήταν δε ιδιαίτερα χρήσιμο εάν οι ζητούμενες

πληροφορίες ελαχιστοποιηθούν απαλείφοντας διοικητικά ή οικονομικά και διαχειριστικά στοιχεία που οι επιχειρήσεις υποβάλλουν ήδη στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους προς τις οικονομικές ή άλλες υπηρεσίες.

Τρίτον, να ενισχυθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να βελτιώσουν τη δυνατότητά τους να αξιοποιούν τα ηλεκτρονικά μέσα στις σχέσεις τους με το Δημόσιο.

Τέταρτον, να προσδιοριστούν οι απαιτήσεις που μπορούν να απλοποιηθούν ή να απαλειφθούν χωρίς μείωση των ωφελειών.

Πέμπτον, οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις κάθε μορφής από την πλευρά του Δημοσίου προφανώς δεν χρειάζεται να συνεχίζονται.

Κυρίες και Κύριοι,

Οι παραπάνω προτάσεις, τόσο για τη θέσπιση της σύνταξης ανάλυσης επιπτώσεων όσο και για τη μείωση του κόστους προσαρμογής των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της δημόσιας διοίκησης, εντάσσονται στη γενικότερη πρόταση για τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας και της δημόσιας διοίκησης με στόχο την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δεν επιτυγχάνεται με αποσπασματικές λύσεις. Απαιτεί μια συνεχή διαδικασία προσαρμογών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Ο ΣΕΒ αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις για να επηρεάσει τους παράγοντες που προσδιορίζουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Δεν αρκούν όμως μόνον οι προσπάθειες των επιχειρήσεων και των εργαζομένων σε αυτές. Χρειάζεται να βελτιωθεί δραστικά και το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν.

Θα κλείσω εκφράζοντας τη μεγάλη προσδοκία που γεννήθηκε από τις εργασίες της ημερίδας μας. Οι αρμόδιοι Υπουργοί, εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, μας έπεισαν ότι κατανοούν τα προβλήματα και σχεδιάζουν την αντιμετώπισή τους. Ανάλογη κατανόηση διαπιστώνουμε και από την πλευρά της μείζονος αντιπολίτευσης.

Ελπίζουμε ότι Κυβέρνηση και φορείς θα χρησιμοποιήσουν τα σημερινά συμπεράσματα ώστε να αναπτυχθούν χωρίς καθυστέρηση οι αναγκαίοι μηχανισμοί και να διαμορφωθεί το κατάλληλο πλαίσιο δράσεων που θα καταστήσει τη χώρα μας πιο ανταγωνιστική για να επιτευχθεί η σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε επίπεδο μισθών, παραγωγικότητας, ανάπτυξης, ποιότητας ζωής. ♦

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕΒ - ICAP ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Η ελληνική βιομηχανία αξιοποιεί ευκαιρίες και διαχειρίζεται αποτελεσματικά κινδύνους, προβλήματα και αβεβαιότητες

Ο ΣΕΒ από κοινού με την ICAP Α.Ε. παρουσίασαν στις 28 Ιουνίου 2005 τα αποτελέσματα της ετήσιας δειγματοληπτικής έρευνας, που καλύπτει τα αποτελέσματα της ελληνικής βιομηχανίας κατά το προηγούμενο έτος 2004 και τις προσδοκίες της για το τρέχον έτος 2005.

Τα συμπεράσματα της έρευνας ΣΕΒ - ICAP με θέμα «Η Ελληνική Μεταποίηση - Εκτιμήσεις για το 2004 και Προσδοκίες για το 2005. Αποτελέσματα της Τέταρτης Ετήσιας Δειγματοληπτικής Έρευνας», αναδεικνύουν την ικανότητα της ελληνικής βιομηχανίας να αξιοποιεί ευκαιρίες αλλά και να διαχειρίζεται προβλήματα, κινδύνους και αβεβαιότητες.

Ειδικότερα το Ολυμπιακό έτος 2004, κατά το οποίο υπήρξε αυξημένη εσωτερική δαπάνη στην οικονομία της χώρας, οι ελληνικές βιομηχανίες πραγματοποίησαν υγιή αύξηση των πωλήσεων, της τάξης του 8,8%. Παράλληλα, ενέτειναν την εξαγωγική τους προσπάθεια, προκειμένου να διασφαλίσουν ερείσματα για το μέλλον σε νέες αγορές. Σήμερα πλέον του 20% της παραγωγής της ελληνικής βιομηχανίας διοχετεύεται σε εξαγωγές.

Για το 2005 αναμένεται συνέχιση της εξαγωγικής προσπάθειας και προβλέπεται περαιτέρω υγιής προώθηση των βιομηχανικών εξαγωγών. Καθώς όμως εξελίσσεται αυτή η πορεία, η ελληνική βιομηχανία γίνεται περισσότερο ευαίσθητη σε παράγοντες που επηρεάζουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι τιμές παραγωγού στα βιομηχανικά

προϊόντα προς εξαγωγή παρέμειναν ουσιαστικά στάσιμες, ενώ τα κόστη παραγωγής, υπό την επίδραση εσωτερικών κυρίως αλλά και διεθνών παραγόντων, αυξήθηκαν σημαντικά.

Παράλληλα πολλές ελληνικές βιομηχανίες θεώρησαν ότι η ανατίμηση του ευρώ στις διεθνείς αγορές δημιουργεί προσκόμματα στην εξέλιξη των εργασιών τους. Ως αποτέλεσμα, τα περιθώρια κέρδους μειώθηκαν σημαντικά το 2004 και επηρεάστηκε αρνητικά η επενδυτική συμπεριφορά των επιχειρήσεων.

Το 2004 είναι η δεύτερη συνεχής χρονιά κατά την οποία οι βιομηχανικές επενδύσεις μειώνονται. Ενδεχόμενη συνέχιση αυτής της τάσης θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στη μακροχρόνια ανταγωνιστικότητα της ελληνικής παραγωγής και στην ικανότητα των επιχειρήσεων να δημιουργούν ή να συντηρούν θέσεις απασχόλησης.

Οι αλλαγές στον αναπτυξιακό και στον φορολογικό νόμο προδιαθέτουν θετικά τις βιομηχανίες και μπορούν να οδηγήσουν σε ανάκαμψη των επενδύσεων. Προϋπόθεση όμως αποτελεί η αποτελεσματική διαχείριση των διαδικασιών, που σχετίζονται με την υλοποίησή τους και η διατήρηση κλίματος αισιοδοξίας για την οικονομία και τις προοπτικές της. ♦

Η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής χημικής βιομηχανίας

Χαιρετισμό εκ μέρους της Διοίκησης του ΣΕΒ απήθυσε ο Γενικός Διευθυντής του Συνδέσμου κ. Γιάννης Δραπανιώτης στην εκδήλωση επ' ευκαιρία της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών με θέμα: «Η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής χημικής βιομηχανίας, στο πλαίσιο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Χημικά - Κανονισμός «Reach»».

Ο κ. Δραπανιώτης στην ομιλία του εξήρε το δυναμικό του Συνδέσμου Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, ο οποίος, όπως τόνισε, παρά το νεαρό της ηλικίας του χαρακτηρίζεται από έντονη εξωστρέφεια, διαρκή παρουσία στους συγγενείς Ευρωπαϊκούς οργανισμούς και υψηλή εξειδίκευση και αποτελεσματικό χειρισμό θεμάτων που αφορούν τον κλάδο αλλά και ζητημάτων ευρύτερης σημασίας για τη βιομηχανία και την ανάπτυξη.

Ιδιαίτερη αναφορά εξάλλου έκανε για το επίπεδο συνεργασίας του Συνδέσμου με τον ΣΕΒ από την ίδρυσή του το 1994 μέχρι σήμερα επισημαίνοντας τις παρακάτω χαρακτηριστικές περιπτώσεις:

- Τις δεσμεύσεις της διεθνούς κοινότητας για περιορισμό της χρήσης χλωροφθορανθράκων
- Τις προσπάθειες για απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης των επιχειρήσεων ως προς την εγκατάσταση και λειτουργία τους.
- Την επικαιροποίηση της κατάταξης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων ως προς τον βαθμό όχλησης.
- Το σχέδιο κανονισμού της Ε.Ε. για την κυκλοφορία των χημικών ουσιών (REACH).

Καταλήγοντας ο κ. Δραπανιώτης επισήμανε ότι η Ευρωπαϊκή πολιτική απέναντι στο περιβάλλον αντιμετωπίζει σήμερα νέες προκλήσεις, στο πλαίσιο των οποίων οι αλληπάλληλες νομοθετικές παρεμβάσεις δεν φαίνονται από μόνες τους επαρκείς για διασφάλιση της αειφορίας. Τόνισε δε ότι ο ΣΕΒ θεωρεί ότι μια σωστά σχεδιασμένη περιβαλλοντική πολιτική όχι μόνο δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις σε όρους ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως μοχλός ανάπτυξης. ♦

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ

Παρουσιάσθηκαν οι χρηματοδοτικές προτεραιότητες της ΕΤΕπ στους τομείς των Διαρθρωτικών Δικτύων και της Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας

Τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) κ. Philippe Maystadt, υποδέχτηκε ο Πρόεδρος και η Διοίκηση του ΣΕΒ την Πέμπτη 23 Ιουνίου 2005 στα Γραφεία του Συνδέσμου. Κατά τη διάρκεια γεύματος εργασίας που παρατέθηκε προς τιμήν του ξένου επισήμου, ο Πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσεάς Κυριακόπουλος, καθώς και επιχειρηματίες μέλη του, είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν από τον κ. Maystadt για σημαντικά ζητήματα που αφορούν στη δραστηριότητα της Τράπεζας και τις χρηματοδοτικές της προτεραιότητες στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Ο Πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσεάς Κυριακόπουλος στην προσφώνησή του αναφέρθηκε στον θεσμικό ρόλο της ΕΤΕπ και σκιαγράφησε τη συμβολή της στην ανάπτυξη της χώρας μας, της οποίας υπήρξε αξιόπιστος εταίρος, προσφέροντας προσιθέμενη αξία τόσο σε δημόσιες όσο και σε ιδιωτικές επενδύσεις.

Ο κ. Κυριακόπουλος σημείωσε ότι τα τελευταία πέντε χρόνια η ΕΤΕπ έχει προχωρήσει σε δανειοδοτήσεις ύψους 7 δις ευρώ και πλέον στην Ελλάδα, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορούσε την ενίσχυση σημαντικών έργων υποδομής, όπως αυτών του "Αττικό Μετρό", του Αεροδρομίου Αθηνών "Ελευθέριος Βενιζέλος", της "Αττικής Οδού", της "γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου" κ.ά. Την τρέχουσα περίοδο, επίσης, μεγάλο μέρος των χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας αφορούν έργα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής

βιομηχανίας, μέσω της χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε συνεργασία με τράπεζες εταίρους της ΕΤΕπ στη χώρα μας.

Ο επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, αφού εξέφρασε την ικανοποίησή του για την παρουσία του στη Στέγη της Βιομηχανίας, αναφέρθηκε κατ' αρχήν στον ρόλο της Τράπεζας, που αφορά στην προώθηση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ, μέσω της χορήγησης μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων για οικονομικά βιώσιμες επενδύσεις. Στη συνέχεια, ο κ. Maystadt εστίασε την ομιλία του στις ευκαιρίες που διαμορφώνουν οι δύο σημαντικοί χρηματοδοτικοί πυλώνες-προγράμματα της ΕΤΕπ, όπως είναι αυτά των Διερωπαϊκών Δικτύων και των τομέων Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας. Ο κ. Maystadt επισήμανε ότι οι πυλώνες αυτοί για την περίοδο μέχρι το 2010 αναμένεται

να απορροφήσουν από 50 δις ευρώ έκαστος, παρέχοντας σημαντικές δυνατότητες τόσο για μικρά όσο και για μεγάλα έργα ΣΔΙΤ (Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα) καθώς και για έργα ενίσχυσης του R & D, διάχυσης των νέων τεχνολογιών και ενσωμάτωσής τους στις παραγωγικές δραστηριότητες και βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Ο Πρόεδρος της ΕΤΕπ έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην τρέχουσα οικονομική κατάσταση, αναδεικνύοντας τους χαμηλούς ρυθμούς απόδοσης της ευρωπαϊκής οικονομίας ως μια από τις βασικές αιτίες για την πολιτική κρίση που ταλανίζει αυτή την περίοδο τη Γηραιά Ήπειρο. Μπροστά στην πρόκληση αυτή η συμβολή της ΕΤΕπ στην υλοποίηση της πρωτοβουλίας της ΕΕ, EU Growth Initiative», η οποία εντάσσεται στη στρατηγική της Λισαβόνας, αποκτά εξέχουσα σημασία, κατέληξε ο κ. Maystadt. ♦

Οι προοπτικές οικονομικής συνεργασίας Ελλάδος - Ρουμανίας

Η εταιρεία Forum Invest από τη Ρουμανία σε συνεργασία και με την υποστήριξη του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών διοργάνωσαν το 3^ο Ελληνο-Ρουμανικό Οικονομικό Φόρουμ, με θέμα: «Southeastern Europe: Priority Policies for a Sustainable Economic Development», την Τρίτη 7 Ιουνίου 2005, στο Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία.

Στο Συνέδριο εξετάσθηκαν η πορεία και οι προοπτικές διμερούς οικονομικής συνεργασίας καθώς και ο ρόλος των δύο χωρών στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Από ελληνικής πλευράς παρέστησαν και μίλησαν μεταξύ άλλων ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Δ. Σιούφας, ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αδ. Ρεγκούζας, ο Υποδιοικητής της Εθνικής Τράπεζας κ. Ι. Πεχλιβανίδης και υψηλόβαθμα στελέχη τραπεζών. Από ρουμανικής πλευράς έκαναν παρουσιάσεις, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής της Γερουσίας ενώ μετείχαν τραπεζίτες και εκπρόσωποι ρουμανικών εταιρειών. Τον ΣΕΒ εκπροσώπησε στο Συνέδριο η κ. Δ. Μητρογιαννοπούλου, μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου. ♦

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ - ΑΡ. ΑΔ. 225/1988/ΚΔΑ
IMPRIMÉ FERMÉ - SOUS PERMIS N° 225/1988 DU CENTRE DE TRI

ΔΕΛΤΙΟ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Ξενοφώντος 5, 105 57 - Αθήνα

Κωδικός: 1136

FEDERATION OF GREEK INDUSTRIES

5, Xenophontos str., 105 57 - ATHENS

e-mail: main@fgi.org.gr

internet address: www.fgi.org.gr

Εκδότης - Διευθυντής

ΤΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ξενοφώντος 5, 105 57 - Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΣΕΒ 210.323.7325-9

FAX 210.322.2929

Τυπογραφείου 210.959.0238

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ Α.Ε.

Ευαγγελιστρίας & Γρυπάρη 45α

Καλλιθέα 176 71

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 0,03 Ευρώ